SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 2, П'ЯТНИЦЯ, 10 СІЧНЯ 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 2, FRIDAY, JANUARY 10, 2014 $1.00

Санкції США проти влади В. Януковича – реальність. Юридична база готова

Сергій Лещенко

Тривалий час санкції проти української влади з боку США виглядали лише опудалом, яким опозиція час від часу „тролила" Віктора Януковича. Але протягом двох місяців Банкова в своїх стосунках з Америкою здійснила карколомний стрибок у прірву.

У листопаді 2013 року „Українська правда" опублікувала конфіденційного листа Державного секретаря США Джона Кері до Президента В. Януковича. Тон послання виглядав дружелюбним та оптимістичним – тут тобі й обіцянка підтримати грошима Міжнародного валютного фонду, і перезавантаження двостороннього діялогу, і натяк на організацію повноцінної зустрічі з Президентом Бараком Обамою.

Але за цей час, з жовтня по грудень, В. Янукович змусив Вашінґтон повністю змінити оцінку його постаті. В очах американської влади він перетворився на аґресивного і часом неадекватного авторитарного керівника, готового втопити власну державу в крові заради збереження влади, що приносить йому неконтрольоване збагачення.

Подібні метаморфози зазвичай не минають без наслідків. Санкції – це останній інструмент реаґування, який означає фактичне замороження стосунків з такою країною. Рішення про їх застосування даються складно, але Америка має такий досвід. І на відміну від Европейського союзу, де рішення ухвалюються консенсусом серед 28 держав, Вашінґтон здатний реаґувати швидко і жорстко.

За ці два місяці США кардинально змінили риторику щодо В. Януковича – тепер вони прямо попереджають про покарання, яке чекає на українського президента та його підлеглих в разі нових спроб силового розв'язання ситуації з Евромайданом.

Слово „санкції" міцно закріпилося в лексиконі сенаторів та – і це найголовніше – посадових осіб Державного департаменту США. Ідея адресного батога зафіксована в позиції багатьох американських посадовців.

Перше – це проєкт резолюції Палати представників ч. 447, в несений 16 грудня 2013 року шістьма конґресменами: „…У разі подальшого застосування сили представниками влади проти мирних протестувальників Палата представників може розглянути адресні санкції проти тих, хто надавав команди або був залучений до застосування сили".

Друге – це проєкт резолюції Сенату ч. 319, внесений 11 грудня 2013 року 11 сенаторами: „...У випадку подальшого застосування сили проти мирних протестувальників, Президент США та

(Закінчення на стор. 16)

Руслана – між „Жінками року–2013"

КИЇВ. – Співачка, продюсер та телеведуча Руслана Лижичко увійшла до рейтинґу найуспішніших жінок 2013 року журналу „Forbes Woman", як головна опозиційна героїня Евромайдану.

„За сміливе протистояння „Беркутові", волонтерську діяльність та багатогодинні допити в міліції вона удостоїлася громадського ордена „За інтелектуальну відвагу", – перераховує її заслуги „Forbes Woman". Тут же згадується й про її обіцянку, яку вона дала мітинґувальникам зі сцени Майдану Незалежності: „Я вам чесно скажу, я себе спалю на цьому Майдані, якщо не відбудуться зміни"

Руслана Лижичко на Майдані. (Фото: it-namet.com.ua)

Очолила список Канцлер Німеччини Анґела Меркель. Вона є першою жінкою в історії, яка займає посаду канцлера, до того ж, уже третій терміни. Вже чотири рази вона була першою в рейтинґу найвпливовіших жінок світу.

Також видання „Forbes Woman" включило до списку генерального директора „General Motors" Мері Бару, яка стала першою жінкою на чолі однієї з найбільших автомобілебудівних компаній, і голови Федеральної Резервної Системи США Джанет Єлен, визнану найкращим прогнозистом серед керівників системи за 2009-2012 роки.

У рейтинґ увійшли і дві героїні світських хронік – Анжеліна Джолі, яка в 2013 році здивувала всіх тим, що добровільно видалила собі груди через спадкову схильність до раку. Також це Кейт Міделтон, яка народила спадкоємця британського престолу Джорджа Олександра Луї. Передбачається, що виробництво і продаж товарів з її символікою принесе Великобританії 380 млн. дол.

(„Газета по-українськи")

Україна в 2014 році

Джефрі Р. Паєт,
Посол США в Україні

...Очевидно те, що багато людей по всій Україні прагнуть змін. Чи рухатиметься Україна ближче до Европи, що, за словами Президента Віктора Януковича, є його наміром? Чи, навпаки, Україну буде втягнуто у замкнуту систему евразійського Митного союзу? Якими є умови надзвичайної фінансової допомоги, яку Росія, за її словами, надасть Україні? Що в Києві і на майданах по всій країні задовольнить людей, котрі ясно дали зрозуміти, що вони чекають більшого від свого уряду і прагнуть европейського майбутнього? Відповіді на ці питання багато в чому визначатимуть розвиток подій 2014 року і майбутнє України.

Сполучені Штати завжди твердо вірили в український народ і підтримували його в намаганнях зробити свою країну кращою. З огляду на все, що я побачив за перші кілька місяців мого перебування тут, я залишаюсь дуже великим оптимістом щодо майбутнього України. Я твердо переконаний, що для будь-якого довготривалого розв'язання теперішньої політичної кризи потрібно, аби уряд України, співпрацюючи з народом України та його представниками, торував шлях, з яким усі були б згодні, до світлішого завтра. Зокрема мене окрилює динамізм розвитку громадянського суспільства України, який так сильно проявився за останні три тижні.

У цей критичний момент Президент В. Янукович має змогу розібратися з питаннями, які непокоять усіх громадян України, і скористатися імпульсом від людей, котрі вийшли на вулиці, аби здійснити реальні реформи і привести країну до тіснішої інтеґрації з Европою. Люди вимагають цього, і Президент не раз заявляв, що зобов'язується вести Україну европейським курсом. Цей курс не має суперечити надійним торговельним взаєминам з Росією. Це не є грою „хто кого переможе".

Зараз настав час рухатися до цієї мети з ефективнішою організацією управління. Новий рік має бути весь спрямований на досягнення кращого майбутнього... Це те, що я сподіваюся побачити в Україні в 2014 році.

У жовтні, виступаючи перед студентами в Національному університеті „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА), я говорив про виклики і потенціял, які я тут бачу, а також про інтровертність України, про те, що Україна, зосереджена на своїх проблемах, не дивиться назовні. Хочу повторити свою тезу: можливо, треба вдивлятися в себе, щоб мати сили приймати важкі рішення і жити з ними, але лише за умови взаємодії з іншими, з широким суспільством, зі світом Україна зможе втілити зміни, яких вимагають її громадяни, і повною мірою брати участь у світових справах .

Щоб ця взаємодія була повноцінною і

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Зірвали показ фільму

ЧЕРКАСИ. – 5 січня кілька десятків міліціонерів силою прорвалися до місця показу альманаху „Відкритий доступ" – на сходи Центру дитячої та юнацької творчости. Люди намагалися живим ланцюгом втримати правоохоронців. Міліціонери відтиснули людей, піднялися на сходи і стали перед екраном, де мали транслювати фільм. Під час сутички міліції таки вдалося зламати кінопроєктор. *(„Українська правда")*

Єдиний кандидат стане мішенню

КИЇВ. – 5 січня провідник фракції „Батьківщина" Арсеній Яценюк заявив, що оголошувати єдиного опозиційного кандидата у першій турі виборів – це виставляти ціль, яку знищать ще до перегонів. За його словами, у 2014 році має відбутися формування команди трьох опозиційних сил, до якої входить Юлія Тимошенко, Олег Тягнибок, Віталій Кличко, А. Яценюк, до якої входить громада. *(„Українська правда")*

Пікетувальники розкидали медалі

КИЇВ. – У приміщенні Київської міської ради невідомі проникли у комору, де зберігалися медалі та посвідчення до них, грамоти та подяки. Медалі було розкидано 5 січня в сусідніх приміщеннях та на сходах. В коморі було близько 100 скринь з медалями часів СРСР і незалежної України, зокрема до 1500-річчя Києва, 50-річчя визволення України від німецьких загарбників, перемоги у „Великій вітчизняній війні". *(„Українська правда")*

Число еміґрантів подвоїлося

КИЇВ. – За минулий рік кількість людей, які еміґрували з України, зросла більш ніж у два рази, повідомила 5 січня Державна служба статистики. Шукати кращого життя українці їдуть до країн Евросоюзу, США, Канади, Австралії та Ізраїлю. Водночас, зменшилася кількість людей, які отримали пашпорти з українським громадянством. За кількістю еміґрантів Україна поступається тільки Мексиці, Індії, Росії і Китаю. Україна втрачає дипломованих фахівців: за кордоном працюють 3.5 відс. від загальної кількості українців, які мають вищу освіту. *(„Кореспондент")*

Відкрили дитячий госпіс

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Перший в Україні дитячий госпіс відкрили наприкінці минулого року у Надвірній. Прикарпатці пожертвували на цей проєкт понад 1.5 млн. грн. У ньому перебувають 15 невиліковно хворих дітей, при потребі – з мамами. Головний лікар Галина Кузнецова каже: „Якщо дитинка мала би піти з цього світу, то вона має піти з посмішкою, без болю, без величезних страждань". Майже 400 прикарпатських дітей потребують госпісної і паліятивної опіки. Понад 100 з них – з онкологічними захворюваннями. *(Радіо „Свобода")*

„Майдан" закликав бойкотувати „Інтер"

КИЇВ. - 5 січня Рада Всеукраїнського об'єднання „Майдан" закликала бойкотувати телеканал „Інтер", який усе більше стає схожим на рупор Януковича-Азарова – УТ-1. „Упродовж останніх тижнів редакційна політика цього каналу зазнала катастрофічних змін. Без будь-яких об'єктивних підстав тема Майдану зникла з новин, а якщо і подається, то настільки перекрученою, що не має нічого спільного з реальним станом справ", – сказано у заяві Раді „Майдану". *(„Українська правда")*

Вертеп на Майдані

КИЇВ. – У ніч проти 1 січня на Майдані Незалежности відбулося новорічне святкування – Вертеп, в якому ролі виконували відомі українські письменники, музиканти і політики. У новорічну ніч на Майдані також поставили світовий рекорд з наймасовішого виконання національного гимну. Загальна атмосфера на Майдані була надзвичайно доброзичливою. Після виконання гимну до присутніх з новорічними привітаннями звернулися провідники опозиції Олег Тягнибок, Віталій Кличко та Арсеній Яценюк. Одразу після опівночі розпочався концерт Руслани. *(Бі-Бі-Сі)*

Влада і Церква – для добра дітей

ЛЬВІВ. – 18 грудня міська влада підписала Угоду про співпрацю з Курією Львівської Архиєпархії Української Греко-Католицької Церкви. Предметом Угоди є спільна діяльність сторін у ділянці духовного виховання дітей та молоді Львова.

„Ми прийняли рішення скріпити підписами свій договір про те, що і Церква, і місто будуть спільно і активно працювати, щоб християнські цінності і християнська віра проникала глибше у серця дітей і молоді", – зазначив Олег Березюк, директор департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради.

В Угоді про співпрацю Львівська міська рада та Курія Львівської Архиєпархії УГКЦ зобов'язуються сприяти у діяльності та відкритті шкіл духовно-морального спрямування, у запровадженні основ християнської етики та виховання в дошкільних навчальних закладах та курсу „Християнська етика" в усіх навчальних закладах, в організуванні обміну досвідом з освітянами з інших областей України та закордонних країн, у розширенні мережі дитячих та юнацьких християнських організацій, активізації їх роботи, у наданні духовної літератури для навчальних закладів міста.

Також повинна надаватись допомога та підтримка в проведенні конкурсів для виявлення обдарованої молоді, олімпіяд з християнської етики, у відкритті в навчальних закладах кабінетів християнської етики.

„Хотілося б, щоб цей св. Іван Боско, статуєтка якого переїхала у цю школу, став також улюбленим серед дітей і молоді. Він відомий в Церкві та світі. Треба краще його пізнати і у Львові, бо це особливий святий. Він опікується дітьми. Молитва до св. Івана Боско має дуже велику силу. З Церквою ми багато доброго робимо. Так є в житті, що якщо є Божа ласка і є Божа воля, то все буде зроблено. Дякую Митрополитові Ігореві за його благословення, що ця статуєтка подорожує по всіх наших школах. Вона буде у кожній школі", – зазначив міський голова Львова Андрій Садовий.

(„Високий замок")

ЮНІСЕФ: Треба рятувати дітей від ВІЛ-інфекції

КИЇВ. – 29 листопада ЮНІСЕФ представив звіт про значні досягнення у сфері попередження передання ВІЛ від матері до дитини. Протягом 2005-2012 років. кількість смертей від СНІД серед підлітків 10-19 років зросла більше, ніж на 50 відс.

Молода мати на обстеженні у лікаря.

Україна потерпає від однієї з найважчих епідемій СНІД у Европі. Молодь у віці від 15 до 24 років страждає найбільше. Українські молоді жінки ризикують у тричі більше отримати ВІЛ-інфекцію, а чоловіки – у два рази більше, порівняно з молодими людьми у західній та центральній Европі.

Рівень знань про ВІЛ серед української молоді є дуже низьким. За даними останнього дослідження ЮНІСЕФ, лише 17 відс. підлітків правильно називають шляхи передання ВІЛ. Ставлення в освітньому середовищі можна змінити лише за умови зменшення дискримінації ВІЛ-позитивних дітей у суспільстві в цілому, підкреслюють численні дослідження в Україні.

Україна досягла значного проґресу у попередженні нових ВІЛ-інфекцій серед новонароджених. Рівень передання ВІЛ від матері до дитини знизився з 20 відс. у 2000 році до 4.9 відс. у 2009 році в Україні.

Згідно з офіційною статистикою з 1995 по 2012 рік у ВІЛ-позитивних матерів народилось 32,504 дитини. З них 21,916 мають неґативний статус; ще 6,735 малюків у віці до 18 місяців очікують на підтвердження свого статусу, а 2,814 – ВІЛ позитивні. У 752 дітей розвинувся СНІД, а 287 померло від захворювань, зумовлених СНІД.

У звіті підкреслюється, що покоління, вільне від СНІД, може стати реальністю, якщо більше дітей будуть отримувати антиретровірусну терапію. У 2012 році необхідне лікування отримували лише 34 відс. дітей у країнах з низьким та середнім рівнем доходу, серед дорослих цей показник складав 64 відс. Відповідно до розрахунків, у результаті цього у 2012 році від хвороб, пов'язаних зі СНІД, померло приблизно 210 тис. дітей.

„Зараз у світі є необхідний досвід та технології, які можуть забезпечити появу покоління, вільного від СНІД. Першими користь від зусиль з подолання ВІЛ мають отримати діти. Крім того, вони мають бути останніми, хто може постраждати від наших невдач", – зазначив ЮНІСЕФ.

Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ)

У Канаді хочуть санкцій проти режиму в Україні

ОТАВА. – Канадська Група сприяння демократії в Україні звернулася 2 січня до уряду Канади з проханням застосувати санкції проти керівництва України. Про це йдеться у відкритому листі Групи на адресу Міністерства фінансів Канади.

„Ми просимо Канаду разом з іншими західніми демократіями застосувати Міжнародні стандарти боротьби з відмиванням грошей і фінансуванням тероризму проти представників українського режиму, який підпадає під положення цих стандартів. Це стосується більшости, якщо не всіх, представників найвищого ешелону у президентській адміністрації, судової і законодавчої систем, – йдеться у листі. – Наприклад, прибуток бізнесу сина Президента Віктора Януковича, Олександра, 2013 року склав тисячу відсотків".

У групі наголошують, що „стан демократії в Україні викликає занепокоєння і потребує всілякої підтримки... Наша неспроможність відповісти на злодіяння режиму Януковича лише заохочує його і Президента Росії Володимира Путіна. Ми просимо Канаду вийти за рамки слів. Пане міністре, ми просимо вас вжити заходів: для цього наявні всі механізми", – йдеться у листі до Міністерства фінансів Канади.

(Радіо „Свобода")

З УКРАЇНСЬКИХ РЕФЛЕКСІЙ

Консерватизм по-московськи

Петро Часто

У незабутні дні Помаранчевої революції на київському Майдані Незалежности тріпотіли під грудневими вітрами, поряд з синьо-жовтими, прапори багатьох інших, близьких і далеких країн – грузинські, естонські, литовські і латвійські, польські і білоруські, словацькі і чеські. І був серед них єдиний біло-синьо-червоний прапор Росії. З ним приїхав тоді до Києва один з активістів російського молодіжного руху „Оборона" Едуард Глезін.

Й от тепер, через дев'ять років, на революційному Евромайдані в українській столиці – знову тільки один російський прапор. І знову в руках того самого Е. Глезіна, котрий за цей час встиг стати цікавим, проникливим, ерудованим і незалежним московським політологом. На його прапорі був напис: „Я пишаюся українцями!".

Звичайно ж, не один він у Росії пишається українцями, їхнім мирним, шляхетним і водночас невідступним виступом проти антинародної і антиукраїнської влади.

І все ж хоч цей яскравий і надихаючий чин евромайданної України – не народ для держави, а держава для народу – промовляє до всього світу, в сусідній Росії він не спроможний викликати масового ентузіязму. Бо, по-перше, історична традиція там саме така – народ для держави, а по-друге, цій традиційній Росії неабияк пощастило з Путіним. Для цього цареподібного президента такі „другорядні" речі, як страшне російське бездоріжжя, катастрофічний стан в охороні здоров'я, п'янство, наркоманія, дитяча безпритульність, чиновницьке здирство нічого не значать у порівнянні з місією, заради якої Провидіння, бач, і посадило його у Кремль – місією врятування самобутніх, неповторних і незамінних російських духовних основ.

Цими днями в інтернеті я знайшов відео-запис з недавньої публічної полеміки між ревним прихильником-радником В. Путіна, відомим „придворним" режисером Микитою Міхалковим і ліберальним московським журналістом та письменником Дмитром Биковим. Мова йшла про щойно видану брошуру М. Міхалкова „Маніфест освіченого консерватизму". Іронічий і дуже дотепний Д. Биков вповні у ліберальному дусі назвав цей „маніфест" „геніяльною літературною пародією на наш час".

Ледве чи тут можна відбутися жартом – на сцені ще не дограна остання дія російської трагедії, хоч чистоті жанру справді шкодять досі незбагненні парадокси. Наприклад, цей: не тільки для В. Путіна, а для більшости росіян розпад СРСР був небажаний. Чи не свідчить та небажаність, що росіяни виконували ролю провідного народу? І здається, виконували не без вдоволення, бо під час так званої „паради суверенітетів" тільки лічені одиниці з них прийняли постання нових незалежних держав як щось нормальне.

Борис Єльцин поставив „самостійну" Росію на поріг, з якого відкривалися два шляхи дальшого розвитку – ліберально-демократичний і національний.

Постсовєтська суспільна думка не мала сили звести їх в один. Ліберально-демократичні реформи Єгора Ґайдара натрапили на шалений опір з боку нашвидкоруч зароджуваного середовища національних консерваторів, котрі вважали, що Росія є цілком осібною цивілізацією і, замість мавпування західніх ліберально-космополітичних взірців, повинна повернутися в історичне русло своєї духовної традиції. Прийшла до голосу критика справа: мовляв, в СРСР російська нація була так само поскрибована комуністичним тоталітаризмом, як і всі інші народи в тій інтернаціоналістській імперії. Можливо, щось в цьому є – особливо, коли забудемо, що єдиним засобом міжнаціонального спілкування була російська мова, і що російська література була обов'язковим предметом вивчення в „радянських республіках" – у той час, як величезні пласти національних літератур були під забороною. Все ж, попри це, погодьмося, що російську націю в часи СРСР комунізм дещо приспав як націю, дещо стримав цей природний наголос, хоч насправді на зле це росіянам не вийшло: вони звикли чутися чимось більшим, ніж нація, – імперією, центром окремої – евразійської – цивілізації. От тільки не знають, як цю цивілізацію зробити привабливою для народів, котрі мусять бути принесені в жертву невмирущій великодержавній гордині Москви.

„Маніфест освіченого консерватизму" М. Міхалкова – це якраз спроба переконати, що російську історію пронизують надчасові духовні цінності – релігійно-обрядові, родинні, общинні, звичаєво-культурні, до яких, задля спасіння російської нації, слід вернутися.

Присутній на цій полеміці відомий російський історик, один з послідовних і мужніх критиків путінського режиму Ігор Чубайс резонно перепитав М. Міхалкова: мовляв, ви говорите про російську історію як про щось цілісне, а насправді їх було дві – історія царської самодержавної Росії, відтак – історія московського тоталітарного режиму, який залляв одну шосту земної кулі невинною кров'ю. Не пам'ятаючи цього, не визнавши історичної правди, не спромігшись на каяття за сталінські репресії, за голодомори, за безперервне поневолення і винищення народу – як можна говорити про якусь „спасенну" духовну традицію в Росії?

І як можна вірити, що цю неіснуючу традицію відродить В. Путін, вихованець каґебістської „держави в державі", а сьогодні – президент каґебістської неоімперії вже в її чистому вигляді?

Буквально через пару днів після згаданої полеміки довкола пропутінського „Маніфесту" М. Міхалкова світова преса подала список найбагатших політиків плянети. Цей список очолює В. Путін – з 70 млрд. дол. У то же час Росія обігнала решту світу у виведенні капіталів за кордони: 900 млрд. дол. за останні неповні 10 років.

А самим росіянам залишається нова велика омана – може, ще більша за совєтську. Незалежний московський публіцист Іван Давидов: „Росія створює нову ідеологію. Дику, як на теперішні часи. Для самовиправдання їй потрібен особливий образ історії – історії як безперервного ланцюга перемог держави, котра ґенерує лише приводи для гордости. В котрій люди в усі віки жили лише для держави і поза державним життям не мали в собі жодної цінности. Потрібен штучний конструкт, позачасова історія, історія вічности з сяючим Кремлем на тому місці, де в Апокаліпсисі був Небесний Єрусалим…".

А тим часом на страшних руїнах комуноімперії і перед примарою московського неототалітаризму Україна вже другою мирною революцією свідчить перед світом, що саме вона є тим „каменем, якого відкинули будівничі – він наріжним каменем став, то Господь його дав, і дивний він ув очах наших".

Про Україну – на Мюнхенській конференції

БЕРЛІН. – Українське питання винесено на порядок денний 50-ої Мюнхенської конференції з питань безпеки, яка відбудеться наприкінці цього місяця, – повідомила 5 січня „Німецька хвиля". За інформацією аґентства, дискусії провідних світових політиків цього року будуть присвячені „конфліктові в Сирії, а також в Україні".

Про свою участь у ювілейній конференції в Мюнхені вже заявили 18 глав держав і урядів, пів сотні міністрів закордонних справ, а також 10 керівників міжнародних організацій. Загалом очікується близько 300 політиків та експертів з питань політики безпеки з усього світу .

У 2009 році на Мюнхенській конференції виступала тодішній Прем'єр України Юлія Тимошенко.

Нинішній Президент України Віктор Янукович виступав під час 48-ої Мюнхенської конференції 2012 року в ході дискусії на тему „Енерґія, ресурси і довкілля – нові параметри безпеки?".

50-та Мюнхенська конференція з питань безпеки відбуватиметься від 31 січня до 2 лютого.

(Інтерфакс-Україна)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Посили третє місце у світі

КИЇВ. – Українці, які заробляють в чужоземних компаніях, досягли міжнародного визнання: загальна сума їхніх гонорарів уже на третьому місці у світі, повідомив журнал „Кореспондент" 27 грудня 2013 року. Випереджають Україну лише США та Індія. Попит на українських фахівців, які пропонують свої послуги на експорт, підтверджує дослідження компанії "Elance". У цілому за минулі шість років українські „вільні художники" отримали 52 млн. дол., в Росії цей показник – 20 млн. дол. Традиційно понад половина вітчизняних фахівців працюють в інформаційних технологіях. Вартість розробки, замовленої в Україні, на третину нижча американських і европейських розцінок. *(„Кореспондент")*

Пам'ятник Ленінові впав сам

ОДЕСА. – 5 січня міліція не знайшла умисних ознак знищення пам'ятника Ленінові у селі Андрієво-Іванівка. Під час огляду місця події встановлено, що внаслідок саморуйнування постаменту сталося падіння пам'ятника. Голова сільської ради повідомив у міліцію, що вночі з 3 на 4 січня у селі зруйнували пам'ятник Ленінові. У Бердичеві 6 січня вночі невідомі знесли пам'ятник Ленінові, встановлений на території школи. Працівники міліції встановили, що статуя була повалена за допомогою мотузки. *(„Українська правда", Радіо „Свобода")*

Фотографують палаци „реґіоналів"

КИЇВ. – 6 січня активісти Автомайдану зфотографували з повітря, з допомогою літального безпілотного апарату квардокоптера з камерою, маєток, в якому живе Міністер внутрішніх справ Віталій Захарченко. Будуть зфотографовані маєтки інших новозбагачених представників влади, заховані від громади за височенними парканами. Автомайданники пікетували заміський будинок В. Захарченка в селі Підгірці під Києвом. Вони наклеїли на ворота наліпки з написом „Власність бандитів". Пізніше Автомайдан вирушив до помешкання Міністра освіти та науки Дмитра Табачника й провів там пікетування. *(„Українська правда")*

На кордоні постали черги

ЛЬВІВ. - Понад 15 млн. осіб перетнули торік українсько-польський кордон. Щороку кількість людей, які перетинають кордон України з Польщею зростає на 10 відс., повідомили 3 січня польські прикордонники. Черги на кордоні величезні. Переважна більшість водіїв і пасажирів – мешканці прикордоння, які мають право пересуватись Польщею у зоні 30 кілометрів. Але за 150 грн. можна перетнути кордон поза чергою. Ще посеред дороги прикордонник вносить у список номери машин, які має пропустити за гроші. Ці авта їдуть по іншій смузі поза чергою. „Щоб навести лад на кордоні, зменшити довжелезні черги, потрібно відкривати нові пункти перепуску", – вважає польський прикордонник, полковник Роберт Рогуз. *(Радіо „Свобода")*

Коли огидно, це вже не гумор

КИЇВ. – „Російський гуморист Михайло Задорнов, назвавши українців „еврохохлами", образив почуття національної гідности українців", – прокоментував антиукраїнські висловлювання М. Задорнова речник Міністерства закордонних справ України Євген Перебийніс. Разом з тим він зазначив: „Для пана Задорнова було б забагато чести, якби на нього реаґувало ціле наше міністерство. Але, як громадянин, я можу сказати, що навіть таким, так би мовити, сатирикам, треба уважно стежити за межею, яка відділяє гумор від образи цілого народу", – зазначив Є. Перебийніс. За його словами, висловлювання М. Задорнова на адресу українців викликають „огиду" у громадян України. Як відомо, раніше в етері російського Радіо „Неформат" М. Задорнов риторично запитував, „чи ще не розбігся в Києві евромайдан з еврохохлами". *(Радіо „Свобода")*

АМЕРИКА І СВІТ

Нью-Йорк має нового мера

НЮ-ЙОРК. – 1 січня склав присягу новий посадник міста – демократ Біл де Блазіо. Під час урочистої церемонії Б. де Блазіо, який у виборах здобув понад 60 відс. голосів, пообіцяв боротися зі злочинністю і зменшувати розрив між багатими і бідними. Церемонію інавґурації провів колишній Президент США Біл Клінтон. Б. де Блазіо, який до обрання на посаду мера працював громадським адвокатом, став першим за 20 років демократом, який очолив Нью-Йорк. Донині мером міста був республіканець Майкл Блумберґ. *(Радіо „Свобода")*

У Єгипті триває протистояння

ВАШІНҐТОН. – Державний секретар США Джон Кері висловив стурбованість у зв'язку з посиленою кампанією уряду і війська Єгипту проти руху „Мусульманське братство". Поліція взяла під арешт низку членів цього руху – після того, як уряд оголосив його терористичною організацією. Тимчасовий уряд Єгипту поклав відповідальність на „Мусульманське братство" за хвилю насильства в країні, у тому числі за вибух 31 грудня замінованого авта біля штаб-квартири поліції в місті Ель-Мансура, який забрав життя 15 людей. Держсекретар Дж. Кері засудив цей теракт, як також напад на автобус у Каїрі 1 січня, у результаті якого п'ятеро осіб отримали поранення. Проте у телефонній розмові зі своїм єгипетським колеґою Дж. Кері підкреслив „необхідність залучення всіх сторін до політичного процесу, який поважає основні людські права єгиптян з метою досягнення політичної стабільности в Єгипті та впровадження демократичних змін". *(Голос Америки")*

Болгари і румуни дістали полегшу

БРЮСЕЛЬ. – 1 січня Европейський союз скасував режим тимчасової контролі, запроваджений щодо громадян Болгарії і Румунії у 2007 році, коли ці дві найбідніші в Европі країни вступили до ЕС. Після їхнього вступу до ЕС громадяни обох країн отримали право безвізових подорожей в інші країни бльоку. Протягом перших семи років членства цих країн в ЕС право їхніх громадян на працю і соціяльну допомогу в заможніших державах було обмежене. Деякі політики країн ЕС висловили побоювання щодо масового напливу громадян Болгарії і Румунії. Однак, урядовці обох країн назвали такі побоювання безпідставними. *(Радіо „Свобода")*

Два теракти в одному місті

МОСКВА. – 29 грудня стався вибух на залізничному двірці російського міста Волґоґрад, від якого загинули 18 осіб, а 30 грудня там же вибухнула бомба в тролейбусі, вбивши 16 мирних людей. Було поранено у цих двох вибухах понад 100 осіб. Низка країн і міжнародних організацій висловили Росії співчуття у зв'язку з вибухами і запропонували розширити співпрацю в сфері боротьби з тероризмом. Генеральний секретар ООН Бан Кі Мун наголосив на важливості міжнародної співпраці в боротьбі з тероризмом і висловив упевненість, що виконавці злочину мають бути справедливо покарані, – йдеться в повідомленні Ради Безпеки ООН. Про готовність допомогти Росії у зв'язку з вибухами заявив також прем'єр-міністр Британії Дейвид Кемерон. *(„Голос Америки")*

Президент не тримається за крісло

РИМ. – Президент Італії Джорджо Наполітано заявив у новорічному зверненні, що не прагне працювати до офіційного завершення своєї семирічної каденції на посаді глави держави. а буде залишатися у цьому кріслі доти, доки у нього „вистачить сил на цю працю". Президентові Італії 87 років, нині він є найстарішим главою держави в Европі. Дж. Наполітано є першим в історії країни президентом, обраним на цю посаду двічі. Відразу після Другої світової війни він вступив у Комуністичну партію, однак, наприкінці 1980-их років перейшов у партію „Ліві демократи", яка у 2006 році і висунула його кандидатом на президента. Італія є парляментською республікою, президент тут виконує переважно церемоніяльні функції. *(Радіо „Свобода")*

Центр досліджень визвольного руху обрав нове керівництво

КИЇВ. – 14 грудня 2013 року у Києві відбулися загальні збори Центру досліджень визвольного руху (ЦДВР), в яких узяли участь члени організації з Києва, Львова, Тернополя, Луцька та Сум. Засідання відбувалося в бібліотеці ім. Антоновичів Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА).

З вітальним словом виступив президент Києво-Могилянської академії Сергій Квіт, який прийшов до бібліотеки, як і більшість присутніх, просто з Майдану, де триває мирна акція протесту проти свавілля влади та на підтримку евроінтеґрації.

С. Квіт відзначив, що Центр досліджень визвольного руху і Києво-Могилянська академія уже втілили ряд спільних проєктів, одним з яких є створення Центру історії державотворення України XX ст. при НаУКМА, а з нового року студенти отримають можливість слухати спецкурс історика Володимира В'ятровича „Український визвольний рух 1920-1950-их років".

Голова вченої ради Центру В. В'ятрович розповів про досягнення організації за 11 років діяльности. „Сьогодні архів Центру містить понад 100 тис. документів, фотографії, авдіота відеозаписи, які є основою для академічних досліджень. Відкритий у березні 2013 року Електронний архів надає вільний доступ через Інтернет до понад 11 тис. документів з історії українського визвольного руху XX ст., включаючи матеріяли репресивних органів тоталітарних режимів ґестапо та СС, НКВД-МҐБ-КҐБ. У заснованому нашим Центром єдиному в країні спеціялізованому періодичному науковому виданні — журналі „Український визвольний рух" — уже 10 років публікуються найновіші історичні розвідки провідних дослідників, рецензії, матеріяли наукових конференцій. Співробітники ЦДВР читали публічні лекції у провідних університетах, а також таких відомих наукових осередках, як Гарвардський, Стенфордський та Колюмбійський університети США, університети Торонто, Альберти та Отави у Канаді, ряді европейських університетів", — сказав В. В'ятрович.

Руслан Забілий прозвітував про діяльність організації у 2013 році. Він також підкреслив, що Центр досліджень визвольного руху став чинником втілення альтернативної гуманітарної політики в країні. „Коли гуманітарна політика чинної влади спрямована на ґлорифікацію радянського минулого, Центр є одним з небагатьох осередків, що пропонують виважену, проукраїнську, а головне – науково підкріплену альтернативу. Центр є постійним учасником суспільних дискусій, науковим середовищем, а також джерелом формування політики національної пам'яті", – відзначив Р. Забілий.

Після звіту загальні збори обрали нового директора. Ним стала Аліна Шпак, яка у 2008-2010 роках була заступником директора Архіву Служби безпеки України, з 2011 року керувала напрямком „Відкриті архіви" у ЦДВР.

Загальні збори також продовжила повноваження почесного голови ЦДВР проф. Володимира Косика та голови вченої ради ЦДВР В. В'ятровича.

Новообрана директорка ЦДВР А. Шпак підкреслила, що за 11 років Центр досліджень визвольного руху випустив 36 книг – споґадів, збірників документів, монографій, науково-популярних досліджень загальним накладом понад 70 тис. примірників.

За результатами голосування членів ЦДВР, до вченої ради увійшли: старший науковий працівник Національного університету „Києво-Могилянська академія" В. В'ятрович (голова), доктор історичних наук, професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Іван Патриляк, директор Державного архіву Сумської области у 2005-2010 роках Генадій Іванущенко, науковий працівник Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії Наук України Марта Гавришко, директор Національного музею-меморіялу жертв окупацій-

(Закінчення на стор. 13)

XX Великий збір українських націоналістів

Рінат Ковбасюк

Виступає голова ОУН Богдан Червак. (Фото: Рінат Ковбасюк)

КИЇВ. – 14 грудня 2013 року відбувся XX Великий збір українських націоналістів, який відкрив голова Сенату ОУН проф. Дмитро Степовик. Від імені управи Фундації ім. Олега Ольжича в Канаді збір привітав Іван Підкович. Також було заслухано вітання від голови, дирекції та членів Дослідної фундації ім. Олега Ольжича у США, яке передав екзекутивний заступник голови Михайло Герець, а також доктора філософії з США Наталії Іщук-Пазуняк. Великий збір ОУН привітали представник ОУН у США Олександра Ткаченко, Німеччині – Оксана Гриненко, Об'єднаних Арабських Еміратах – Дмитро Мосійчук.

Було зачитано вітання від голови Проводу ОУН(б) Стефана Романіва. Народний депутат України, заступник голови ОУН Павло Кириленко передав вітання від Всеукраїнського об'єднання „Свобода" та його голови Олега Тягнибока. Від Всеукраїнської організації „Тризуб" ім. Степана Бандери вітав Дмитро Ярош, від Конґресу Українських Націоналістів – Степан Брацюнь, Народного руху України – Василь Куйбіда, Української республіканської партії – Сергій Джерж, Науково-ідеологічного центру ім. Дмитра Донцова – Олег Баган.

Збір прийняв до ОУН на правах колективного члена Жіноче товариство ім. Ольги Басараб та Олени Теліги на чолі з Олесею Применко.

Було заслухано та затверджено звіти голови ОУН Богдана Червака, голови Головної контрольно-ревізійної комісії ОУН Леоніда Осипчука та голови Дисциплінарної комісії ОУН Катерини Криворучко.

Делегати схвалили ідеологічно-політичний документ „Український націоналізм і сьогодення: нові виклики і нові завдання", а також концепцію змін до статуту ОУН.

Головою ОУН одностайним голосуванням обрано Б. Червака. Обрано також Провід Українських Націоналістів, новий склад Головної контрольно-ревізійної комісії ОУН та Дисциплінарної комісії ОУН.

Після завершення збору його делеґати та гості вирушили на Майдан для участі в акціях протесту.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Революція національної гідности

Аскольд Лозинський

Від 12 до 18 грудня я був серед учасників Евромайдану у Києві, і тепер не можу не поділитися своїми враженнями і думками.

Як відомо, 21 листопада 2013 року, всього за тиждень до запланованого підписання Угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом, голова українського уряду Микола Азаров оголосив, що підписання не буде, принаймні на саміті у Вільнюсі 29-29 листопада. Те, що настало після цього, було спонтанним народним протестом по всій Україні, який переріс у добре організовану національну революцію. Своїми головними силами вона зосередилася в столиці.

Революція дістала назву – Евромайдан, але цей термін віддзеркалював суть справи тільки до ночі з 30 листопада на 1 грудня. У ту ніч український режим наказав своєму спеціяльному поліцейському підрозділу „Беркут" розігнати протестантів силою. „Беркут" напав на мирних, беззбройних людей, б'ючи їх ґумовими та кийками та ногами у важких черевиках. Багато протестуючих студентів отримали важкі поранення, один з них помер і кілька було заарештовано. Але це привело до ще більшого обурення діями владного режиму. Люди масово почали виходити на вулицю – і так европротест перетворився в євреореволюцію . Її вимоги тепер включали кримінальне переслідування тих, хто замовив напад, негайну відставку Кабінету Міністрів, Президента України та демократичні вибори.

Підписання Угоди про асоціяцію з ЕС більше не було єдиною метою протестів. Пізніше були наступні спроби спеціяльних поліцейських підрозділів розігнати Майдан, але в кожному випадку люди переважали своєю кількістю.

Невдовзі з'ясувалося, що глибинним змістом цієї революції є рішуча боротьба українців за людську та національну гідність. Слово „гідність" повторювалося знову і знову. Ймовірно, що для різних верств українського суспільства і, можливо, навіть для різних осібі це означає щось своє. Гідність означає жити так, як живе европеєць. Це також означає назавжди позбутися російського гноблення. Майдан протестів, як і весь Київ, вкритий синьо-жовтими національними прапорами. Майже кожен виступ закінчується словами „Слава Україні!" – з відповіддю людської маси: „Героям Слава!".

Як і в більшості українських питань, Росія не є безстороннім спостерігачем. Вона активно переслідує свої інтереси. Постійно наголошуючи, що європейська економіка перебуває в кризі, Росія наполягає на тому, щоб Україна приєдналася до московського Митного союзу, а не до ЕС. Першою стратегією Росії був батіг, залякування. Зараз подаються „цукерки", у вигляді мільярдів долярів кредитів і знижкою на російський газ. За збігом обставин, а можливо, з волі Бога, була якась іронія в виборі часу: 23 листопада українці у всьому світі вшанували пам'ять багатомільйонних жертв Голодомору 1932-1933 років.

Дуже важливо, щоб була належного рівня підтримка з боку Заходу. ЕС заманіфестував свою підтримку українцям відвідуванням Евромайдану. Власними очима бачила Майдан помічник Державного секретаря США Вікторія Нуланд. Застосування сили щодо мирних демонстрантів засудив Держсекретар США Джон Кері. Два американських сенатори, з протилежних політичних партій, виступили на сцені Майдану в підтримку народу, вони ж є ініціяторами жорсткої резолюції Сенату, що передбачає санкції проти особливо впливових членів правлячого режиму в Україні, зі списком цілого букету порушників, який може включати в себе і Президента Віктора Януковича.

Революція пишається тим, що мирна, але врешті-решт вона залишається актом громадянської непокори, половина головної вулиці Києва, Хрещатика, – в барикадах і принаймні три громадські будівлі знаходяться в облозі революціонерами.

Силові дії уряду викликали ще більш сильну реакцію – хоч ще оборонну, але вже не лагідну. Переляканий режим вдався до контрреволюції але з менш значущими результатами. Колишній Президент України Леонід Кравчук припустив, що коли уряд має організувати (і платити) за контрреволюцію, то цей уряд повинний відмовитися від влади.

Нікчемність тоталітарного режиму стала вкрай очевидною, коли контрреволюція оголосила про свій необмежений термін дії, а насправді протрималася тільки до наступного дня.

Остаточний результат Еромайдану неможливо передбачити. Єдиною безсумнівною прогнозою є те, що якщо народові України дозволять вибирати свою власну стратегію економічного і культурного майбутнього, то це майбутнє буде в Европі. Крім того, що, можливо, є найважливішим, Евромайдан прискорив незворотне утвердження української нації. Евромайдан в Україні – це передусім революція національної гідності.

Ню-Йорк

Україна в 2014...

(Закінчення зі стор. 1)

Україна стала надійним партнером для Сходу і Заходу, Україні треба багато чого зробити. 2014 рік не повинен стати „роком паузи" – він має стати роком руху вперед, роком нелегкого вибору, щоб остаточно визначити курс для довготривалої економічної стабільности й зміни життя людей на краще. Україна не зможе з цим упоратися, якщо уряд не займеться структурними економічними проблемами, які створили нинішню економічну кризу. Як я вже не раз казав, немає стійкої альтернативи новій угоді з МВФ і, якщо відповідні реформи буде проведено, то Сполучені Штати рішуче підтримають таку угоду.

Навколо угоди з Росією багато таємниць, зокрема щодо того, які наслідки вона матиме для економіки і безпеки України. Аналізу умов цієї угоди залишу експертам, але закликаю уряд до прозорости й повної відповідальности за угоди, які він підписує від імені українського народу. Я хотів би застерегти, що відтермінування дій з розв'язання економічних і фінансових проблем до 2015 року не допоможе Україні й робитиме її ще вразливішою, ніж будь-коли, до тих самих економічних проблем, наявних сьогодні.

Сполучені Штати вітають сиґнали від европейських союзників про те, що двері до Европи залишаються відчиненими для України, і що 2014 рік – це рік подальшого розвитку взаємин. Ті двері є основою для реформ, які призведуть до стабільности й заможности. Я сподіваюся на широке, без неприйнятної риторики й тактики шантажу, обговорення Угоди про асоціяцію з ЕС, що допоможе пояснити найширшій українській авдиторії, як багато можна виграти від европейської інтеґрації.

Всі, хто був на Майдані, вражені мирними і жвавими голосами, що закликають до змін. У 2014 році Сполучені Штати й надалі схвалюватимуть ці прагнення та уважно стежитимуть за ними. Ми рішуче підтримуватимемо свободу преси, свободу зібрань, свободу слова та повагу до прав людини, які є ключовими цінностями будь-якої демократії і фундаментом наших взаємин. Всі українці можуть пишатися тим, що рух Евромайдану – мирний і сповнений надій.

Я сподіваюся, що у 2014 році український уряд дослухатиметься до свого народу і знайде дорогу, що веде до демократичного, економічно заможного европейського майбутнього, якого хоче народ. Для тих, хто підтримує суверенну, демократичну, незалежну, мирну, економічно здорову европейську Україну, важливий продуктивний діялог, який виведе з сьогоднішнього політичного протистояння.

Віце-президент США Джо Байден недавно зазначив: „Основний інтерес Сполучених Штатів – успішна Україна…". Не припустіться помилки, світ спостерігає, і ми готові допомогти урядові й народові України реалізувати його прагнення незалежного европейського майбутнього, процвітання та миру.

Я надсилаю всім українцям вітання з Новим роком від імені американського народу.

З Новим Роком, Україно!

20 грудня 2013 року.

АМЕРИКА І СВІТ

Фаєрверк, який вражає уяву

ДУБАЙ. – Столиця Об'єднаних Арабських Еміратів Дубай перевищила світовий рекорд з найбільшої піротехнічної вистави до Нового року. Це підтвердили 2 січня представники компанії „Світові рекорди Ґінеса". Підготування забрало 10 місяців. Під час показу, який тривав приблизно шість хвилин, було використано понад 500 тис. фаєрверків. Процес фаєрверків розтягся на 94 кілометрів вздовж узбережжя Дубаю, яке охоплює архіпелаг штучних островів і найвищу вежу світу „Бурдж-Халіфа", сказано в повідомленні „Світових рекордів Ґінеса". Вже за першу хвилину новорічних фаєрверків було перевищено попередній рекорд, встановлений Кувайтом у 2011 році. *(Радіо „Свобода")*

У Новий рік – з „Парадою троянд"

ПАСАДЕНА. – Новий рік місто Пасадена у Каліфорнії традиційно розпочало Парадою троянд, після якої відбувся традиційний футбольний матч спортовців місцевого коледжу. Квіти, насіння та інші види рослинности – все це використовували волонтери, щоб не залишилось жодного вільного сантиметру на пересувних плятформах, котрі взяли участь у Параді троянд. Харчова компанія „Дол" реклямувала себе, використовуючи тропічну тематику. Вже три роки поспіль плятформи „Дол" виграють спеціяльні нагороди. *(Голос Америки")*

Мариґвана стає доступнішою

ДЕНВЕР. – У 348 крамницях штату Кольорадо з 1 січня можна купити мариґвану: цей західній штат став першим в історії США, де можна відкрито продавати і купувати легкі наркотики. Мова йде про можливість повнолітньої особи придбати не більше, ніж 28 грамів мариґвани. Влада штату прогнозує, що леґалізація мариґвани принесе бюджету у новому році 67 млн. дол. додаткових надходжень. Очікується, що цього року продаж легких наркотиків дозволять і у Вашинґтоні. У США у деяких реґіонах вживання чи зберігання легких наркотиків леґалізовані частково (з різними обмеженнями, залежно від штату). Наприкінці 2013 року Уруґвай став першої країною, де повністю леґалізували торгівлю мариґваною. *(Радіо „Свобода")*

Стратив рідного дядька

ПХЕНЬЯН. – Диктатор Північної Кореї Кім Чен Ин у новорічному зверненні вперше прокоментував недавню страту свого дядька, заступника голови Державного комітету оборони Чан Сон Тхека. К. Ч. Ин заявив, що таким чином вжив заходів для „очищення партії від бруду". „Минулого року наша партія вжила рішучих заходів для очищення від фракціонерського бруду, який причаївся в ній у період кипучої боротьби за будівництво могутньої і квітучої держави", – сказав він. Ч. С. Тхека стратили у грудні за звинуваченням у державній зраді. Міжнародні оглядачі назвали це рішення К. Ч. Ина спробою позбутися батьківських кадрів і посилити вплив на партійну верхівку. У новорічному зверненні К. Ч. Ин також закликав Південну Корею до поліпшення взаємин між обома Кореями. Водночас він заявив, що нова війна на Корейському півострові може спричинити „маштабну ядерну катастрофу, яка зачепить і США". *(Радіо „Свобода")*

Заарештовано чільного терориста

БЕЙРУТ. – Влада Лівану повідомила 30 грудня про арешт керівника ісламістського угруповання, яке взяло на себе відповідальність за вибух біля будинку Посольства Ірану в листопаді минулого року. Міністерство оборони Лівану заявило, що завдяки зусиллям армії і розвідки країни вдалося заарештувати Маджида аль-Маджида, котрий керує пов'язаними з „Аль-Кайдою" „Бриґадами Абдулли Аззама". Телеканал „Аль-Манар", що належить угрупованню „Гезболла", також підтвердив арешт М. аль-Маджида. В результаті вибуху смертника 19 листопада 2013 року біля Посольства Ірану загинули 23 осіб. *(„Голос Америки")*

Полювання на учасників Евромайдану

Жорстокий розгін учасників демонстрації на столичному Евромайдані в ніч на 30 листопада 2013 року викликав осуд усього світу. Не ризикуючи повторювати збройні акції проти мирної демонстрації, влада змінила тактику і вдалася до індивідуальних нападів на окремих активістів опозиції. Напади здійснюють нібито невідомі розбійники, котрі чомусь мають досконалі авта і володіють методами силового впливу на людей.

Особливе обурення громадськости викликало побиття журналістки Тетяни Чорновол, скоєне у ніч з 24 на 25 грудня. Т. Чорновол, яка зараз перебуває у лікарні, знана як авторка багатьох журналістських розслідувань. Останнє з них, опубліковане на сайті „Українська правда“, стосувалося маєтку Міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка. І буквально через кілька годин після того, як ця публікація з’явилася на сайті, її було жорстоко побито.

Жах і співчуття викликає запис відеореєстратора її авта, на якому видно, як серед ночі машину переслідував і кілька разів таранив потужний автомобіль, з якого вискочили і кинулися до жертви спортового вигляду молодики.

27 грудня Державний департамент США назвав тривожним фактом побиття Т. Чорновол. За словами речниці Держдепартаменту Джен Псакі, США стурбовані зростанням насильства і залякування щодо активістів і журналістів, які брали участь у Евромайдані або висвітлювали ці події.

США закликали владу України дотримуватися прав людини, включно з фундаментальним правом на свободу слова та зборів, верховенство права та інші демократичні принципи.

Член комітету у закордонних справах Палати представників Конґресу США Еліот Енґел теж засудив напад на українську журналістку і закликав владу ретельно розслідувати цей випадок.

Проте напад на Т. Чорновол був лише найбільш жорстоким злочином серед інших подібних випадків. Генеральний секретар Світового Конґресу Українців Стефан Романів надіслав до „Свободи“ перелік злочинів проти активістів Евромайданів, скоєних у Житомирській, Чернігівській, Івано-Франківській, Запорізькій, Волинській, Рівненській, Тернопільській, Херсонській та Харківській областях, Львові та Києві. Йдеться про листи з погрозами, побиття, безпідставне затримання у міліції, спалення та пошкодження автомобілів, що належали учасникам протестів.

Масовість і тотожність цих злочинів свідчить про те, що вони не були стихійними, а плянувалися і керувалися з владних центрів. Режим Віктора Януковича злякався того, що люди побороли страх і масово вийшли на площі, щоб висловити своє невдоволення корупцією, протекціонізмом та свавіллям, які охопили Україну. Від режиму, який очолює особа, котра двічі була засуджена за розбій, не можна чекати інших дій, крім так званих „розборок“, до яких завжди вдаються кримінальні структури.

Але світ, завдяки появі сучасних засобів інформації, негайно дізнається про прояви насильства і реаґує на них засобами політичного впливу. В. Янукович та його оточення теж стоять тепер на межі, за якою чекає на них такий же осуд, який спіткав сусіднього диктатора Олександра Лукашенка з Білорусі, котрий не може виїхати далі власного кордону. З першими проявами такого неґативного ставлення В. Янукович уже стикався при відвіданні Нью-Йорку та інших закордонних міст. Він ще може насаджувати свої „звичаї“ у найближчому оточенні, але щодо усього українського суспільства вже настав край сваволі. Це засвідчують також численні заяви закордонних українських організацій, яких сповнена редакційна пошта тижневика.

СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

1939 рік: США покарали СРСР за бомбардування Фінляндії

Левко Хмельковський

Широка громада мàло знає по великі ускладнення у взаєминах між СРСР і США, що виникли в грудні 1939 року. Історію конфлікту докладно описав історик Олексій Степанов у книзі „Розвиток радянської авіяції у передвоєнний період“, що була видана російською мовою у 2009 році.

До грудня 1939 року торговельно-економічні взаємини між обома державами розгорталися інтенсивно і США посіли чільне місце серед країн, які постачали в СРСР новітні технології, досконалі верстати, рідкісні метали, авіяційну техніку. Радянські фахівці вивчали проґресивні технології на американських підприємствах, американські інженери працювали в СРСР. США продали Москві ряд літаків для серійного випуску, зокрема „ДС-3“, який дістав нову назву Лі-2 і став основним літаком радянської транспортної авіяції. Саме з США прийшли до летунства СРСР турбокомпресори для висотних летів, автопілоти, ґвинти змінного кроку, сучасні авіямотори. До початку Другої світової війни усі радянські винищувачі були оснащені лізенційними двигунами компанії „Райт“.

Народний комісар оборонної промисловости (тобто міністер) Михайло Каґанович (брат Лазара Кагановича, застрелився перед арештом 1 липня 1941 року) доповідав голові Ради народних комісарів В’ячеславу Молотову про освоєння серійного випуску американських літаків „Консолідейтед“ та „Дуґлас“.

Автор дослідження зауважує, що серед представників СРСР в США працювали також розвідники, називає прізвища аґентів Розвідувального управління СРСР та їхні псевдопрізвища і посади в США. Також він пише, що у Москві певні урядові кола осуджували співпрацю з США, спираючись на те, що ряд угод підписали особи, страчені під час репресій як „вороги народу“. Але технічно відстала індустрія СРСР не могла вижити без американської підтримки.

30 листопада 1939 року СРСР розпочав війну проти Фінляндії і уряд США засудив бомбардування і кулеметний обстріл з літаків мирних міст цієї країни. Посол США в Росії Лоренс Штейнгард запропонував розірвати дипломатичні взаємини з СРСР, видалити з США усіх громадян СРСР, закрити для радянських суден американські порти.

Вашінґтон 2 грудня 1939 року запровадив „моральне ембарґо“ на постачання техніки і матеріялів в СРСР. У листі до американських компаній уряд США зазначав, що немає закону, який заборонив би експорт, але моральна оцінка аґресії СРСР зобов’язує до конкретних дій щодо більшовиків. До 20 грудня були ухвалені заборони на експорт літаків і обладнання для їх випуску, авіямоторів, бензини, металів та передання інформації.

Для Москви це було прикрою несподіванкою. До травня 1940 року експорт з США впав до рекордно низького рівня. Повноважний представник СРСР в США. Уманський дістав завдання розпочати переговори з представниками американського уряду. До грудня 1940 року відбулося 12 зустрічей, у яких брали участь заступник Державного секретаря США Самнер Велс, політичний радник Джеймс Дан, начальник відділу европейських зв’язків Рей Атертон і його помічник Лой Гендерсон.

Перша зустріч тривала лише 40 хвилин, інші були довшими. Особливо дошкуляла Москві заборона на експорт обладнання для виробництва авіяційної бензини. З СРСР були відкликані американські фахівці, які брали участь у будівництві бензинових заводів. Ембарґо тривало 12 з половиною місяців. СРСР втратив можливість отримати 40 відс. замовленого готового обладнання і майже усе обладнання, яке ще виготовляли.

Американський експерт у справах СРСР С. Гарпер писав: „Для радянської політики завжди було характерно надавати перевагу американській техніці перед німецькою, а американське сприяння – европейському в цілому. Але наближення війни та встановлення практичної бльокади Радянського Союзу з боку Британії, а також той факт, що США наклали своє „моральне ембарґо“ на „совєти“ – усе це, безумовно, означало рішуче обмеження радянських закупівель в Америці і зворот СРСР до Німеччини з метою отримання необхідного обладнання“. Німеччина, яка вела повітряну війну проти Британії, негайно скористалася нагодою отримаи з СРСР пальне, збіжжя та інші ресурси.

Усе ж взаємини з США до нападу СРСР на Фінляндію принесли більшовикам велику користь: було створено комплекс технологій для авіяційної промисловости, ряд підприємств був оснащений новітнім устакуванням. споруджено завод для випуску авіямоторів „Райт-циклон“ (єдиний їх виробник в СРСР для винищувачів), розпочато випуск кількох сучасних літаків. Зв’язки між обома країнами відновилися і розширилися після початку війни між Німеччиною та СРСР.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Огляд листів: з тривогою про Україну

Електронна пошта „Свободи" впродовж останніх днів 2013 року була сповнена схильованими відгуками на події у Києві та інших містах України, де тисячі людей вийшли на Евромайдани з протестом проти антиукраїнських дій сучасної влади.

Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) 13 грудня привітав заяву Державного секретаря Джона Кері і вислови підтримки від членів Конґресу США та закликав уряд США продовжувати підтримку українського народу, посилити попередження урядові Росії, який намагається спричинити громадянську нестабільність в Україні і тим самим відновлювати російську імперію, ввести санкції проти Віктора Януковича і його режиму.

13 грудня **Конґрес Українців Канади** закликав підтримати організування гуманітарноїдопомоги для українців в Києві та інших містах України, котрі захищають свої права жити в европейській, справді демократичній державі. Усі кредитові спілки Канади приймають пожертви для придбання необхідних медикаментів, одягу та харчових продуктів.

Товариство української студентської молоді ім. Миколи Міхновського заявило 2 грудня про те, що разом з усіма студентами та зрілим поколінням українців Америки занепокоєне нинішньою нестабільністю в Україні і засуджує напад спецпідрозділу „Беркут" на протестувальників Евромайдану, дії Президента Віктора Януковича, котрий відмовився підписувати угоду з Европейським союзом, не зважаючи на бажання українців.

Президент **Ради українських державницьких організацій світу** (РУДОС) Юрій Шимко і його перший заступник Борис Потапенко 5 грудня підписали заяву РУДОС, у якій засуджено свавілля влади проти мирних демонстрантів в Україні.

Ініціятивна група Першого грудня у заяві від 8 грудня запросила до відкритого діялогу Президента України, трьох попередніх глав Української держави, представників політичних структур і громадськости, щоб обговорити вихід країни з кризи та подальший курс її розвитку. Учасники ініціятивної групи Богдан Гаврилишин, Кардинал Любомир Гузар, Мирослав Попович, Євген Сверстюк, Вадим Скуратівський взяли участь у вічу на Майдані Незалежности. Звернення „В Україні настав новий час" від імени групи зачитав академік М. Попович.

Спільнота Українського Католицького Університету (УКУ) 11 грудня оголосила громадянську непокору президентові та його урядові, щоб разом з Евромайданом та усім українським народом домагатися негайної відставки чинної влади, зформування тимчасового уряду й проголошення дострокових виборів в усі органи влади. До „Свободи" надійшла заява УКУ про громадянську непокору.

Прес-служба УКУ надіслала також промову президента УКУ, **Єпископа єпархії св. Володимира Великого в Парижі Бориса Ґудзяка** 12 грудня під час прес-конференції в Штабі національного спротиву, який сказав: „Маленька горстка людей, озброєних любов'ю, вірою, дружбою, піснею і молитвою на устах змогла вистояти проти озброєних силовиків. Сила відступила перед правдою і громадською солідарністю. Це є знак, який має бути дороговказом на майбутнє". Також з **Львівської бізнес-школи УКУ** надійшла 18 грудня вістка про відеозвернення Єпископа Бориса Ґудзяка до підприємців України, у якому він закликав не боятися ризиків, які приходять при моральному свідченні: „Не бійтеся! Господь буде благословити усі мужні, чисті правдиві діла, які ви чинитимете".

Міжнародна федерація католицьких університетів 6 грудня висловила стурбованість і занепокоєння у зв'язку з подіями в Україні. У зверненні, яке підписав генеральний секретар проф. Гі-Реаль Тів'ерж, говориться: „Ми підтримуємо вимоги, щоб знайти і притягнути до відповідальности тих, хто ініціював і замовив акти аґресії проти мирних студентських демонстрацій. Ми також звертаємося до наших урядів закликати уряд України притягнути до відповідальности винних у цих діях".

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) 16 грудня висловила щиру підтримку учасникам Евромайдану та своє обурення спробами влади брутально розігнати мирні акції протесту і закликала складові організації СФУЖО своїми акціями солідарности в країнах поселення підтримати братів та сестер в Україні, які вийшли на вулиці захистити своє право на вільні зібрання. Звернення підписали Орися Сушко – голова СФУЖО і секретар Олександра Фарима.

Голова Головної управи **Об'єднання жінок оборони чотирьох свобід України** Христя Верещак надіслала 12 грудня заяву цієї організації, у якій висловлено обурення діями уряду В. Януковича, який призупинив евроінтеґраційний процес України.

Екзекутива Союзу Українок Америки (СУА) 8 грудня надіслала до „Свободи" звернення: „У цей доленосний і тривожний для України час СУА через свої округи та відділи звертається з проханням підтримати людей, які вийшли на майдани України відстояти своє людське право і життя в демократичній державі. Ми просимо долучитися до нашої акції гуманітарної підтримки потребуючих громадян сьогоднішньої України!".

Заклик про допомогу підтримав **Богдан Боднарук** з Норт-Порту, Фльорида: „Наш національний обов'язок тепер підтримати потерпілих в Україні, і не лише морально, але й фінансово. Виявімо нашу любов до ближнього і, замість витрачання грошей на подарунки, пересилаймо грошову поміч через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК), який має представництво в Києві".

Христина Лев 10 грудня надіслала до редакції **відкритий лист до матерів світу**, який підписали 39 осіб. У листі сказано: „Ми занепокоєні долею України, яка є нашою Батьківщиною, розкраденою та розпроданою бандою злочинців, але ще живою. Ми і наша молодь хочемо й надалі тут жити, хочемо бути господарями на своїй землі, яка в котрий раз знову була скроплена кров'ю наших дітей. Не можемо допустити більше насильства і тому просимо Вас не будьте байдужими, звертайтесь до урядів ваших країн, до громадських організацій на підтримку демократичних цінностей, за котрі борються зараз наші діти".

Заяву щодо останніх подій в Україні надіслала 11 грудня **Крайова управа Спілки Української Молоді в Канаді**. Заяву підписали голова Роман Британ і екзекутивний директор Гарі Несмашний.

Директор комунікації Асоціяції українських правників Америки (UABA) **Мирослав Смородський** у зверненні до Ради міністрів Організації з безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) закликав 5 грудня засудити поведінку українського уряду за жорстокі спроби придушити протести громадян України та вжити заходів в межах компетенції ОБСЕ з тим, щоб український уряд утримався від подальших порушень Гельсінкських принципів, засудити економічні загрози та дії Росії і вжити заходів, щоб Росія утрималася від подальшого втручання в економічну свободу і суверенітет України".

Олексій Гарань, історик-міжнародник, політолог, політконсультант 3 грудня написав з Києва: „Кров не тільки на руках Віталія Захарченка і В. Януковича. Відтепер кров на руках і обличчях депутатів-реґіоналів, міністрів, псевдосуддів у мантіях".

Адвокат **Олександер Панченко** з Лохвиці, Полтавська область, написав до „Свободи": „Свою участь у Народному вічу, що відбулося на мільйоновому Майдані у стольному граді золотоверхому Києві 8 грудня на підтримку евроінтеґраційного вибору України, я присвятив усім борцям за волю України".

З **Міжнародного інституту досліджень діяспори** у Львові надіслали звернення „Львівського евромайдану" до української спільноти за кордоном, у якому сказано: „Вимагайте реакції і тиску міжнародної спільноти на Президента України, Верховну Раду, уряд і підтримки демократичних сил в Україні і людей, що стоять незахищені на Майдані. Україні потрібна ваша допомога. Закликаємо вас активними діями доєднатися до боротьби українців за свою країну!"

„Такої ганьби в Україні ще не було! – пише з Дніпропетровська **Юрій Тисенко**. – 17 років український народ добивався вступу до Европейського союзу, а тепер проросійська влада несподівано призупинила це підготування, закреслила наше право на стабільне, гідне життя".

Іван Павлюк і Мілінґтону, Ню-Джерзі, написав вірш „Живий Майдан", який починає рядками: „Барикада на Майдані, вал живий з народу, що повстав за Батьківщину, за труд і свободу!"

Велику статтю на цю тему „Необхідні розчарування" надіслав **Ярослав Жмуркевич** з Гантінґтон Валі, Пенсильванія, У ній він аналізує історичні причини державних негараздів України і дії сучасних її провідників. „Народ України щойно починає об'єднано думати і в зародку плекати державні почування, але чи опозиція буде здібною цей народ вести?" – запитує автор.

„Загадкова російська душа..."

Новий рік, як завжди, спонукає дивитися вперед, проте чимало подій минулого року варті, аби їх пам'ятати. Зокрема до них належить одна міжнародна політична полеміка. 12 вересня газета 2013 року „Ню-Йорк Таймс" вмістила статтю Президента Росії Володимира Путіна, в якій він намагався довести, що США ніякою позитивною політикою не відрізняються від інших країн. На цю статтю відгукнувся у московській „Правді" 19 вересня відомий американський сенатор-республіканець Джон МакКейн. Вона мала назву „Росіяни заслуговують кращого керівника, ніж Путін", тобто, на думку Дж. МакКейна, влада Росії – це одне, а народ – цілком інше. З сенатором не погодився один з російських політичних втікачів, надрукувавши на вебсайті „Free Speech" (Свобода Слова) 21 вересня відповідь під заголовком „Пане Мак-Кейн, Ви жорстоко помиляєтеся, розділяючи населення Росії і Путіна". Нижче вміщуємо цей текст.

Шановний пане МакКейн!

Я прочитав Вашу відповідь на звернення Володимира Путіна в американській пресі. У своїй статті Ви звертаєтеся до народу Росії. Ви жостоко помиляєтся, розділяючи у Вашому зверненні населення Росії і Путіна.

Путін не впав з неба, це такий же громадянин Росії, як і ті, що його обирали. Чи можете Ви уявити, пане МакКейн, натовп, котрий щоразу обирає собі поводирем злочинця, злодія і вбивцю? Це і є російський народ. Я відповідаю за свої слова. Фальсифікації виборів, у яких звинувачують Путіна, безперечно були. Але основна маса населення справді голосувала за Путіна. Я особисто знаю декількох людей, котрі продали свої голоси за 1,500 рублів (це трохи менше, ніж 50 дол.). У мене є факти, прізвища. Проте в доказах нема необхідности, в російському сеґменті інтернету можна знайти безліч одкровень таких „виборців".

Ваше звернення збудоване на логічних висновках, котрі випливають з загальновідомих фактів. Проте населення Росії не приймає логіки і правди. Правда убивча для них тому, що вона руйнує всі міти, на яких тримається ця держава тотальної брехні.

У своїй статті Ви згадуєте Сергія Маґнітського, убитого в російській тюрмі за те, що він виявив одну з корупційних схем уряду Путіна. Чи Ви знаєте про те, що в Росії прізвище Маґнітського вже практично забули?

Російській людині наплювати на те, що когось десь вбили, поки не стосується її осо-

(Закінчення на стор. 17)

ДО 80-річчя ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ В УКРАЇНІ

КАНБЕРА, Австралія

Марічка Галабурда-Чигрин

Консисторія Української Автокефальної Православної Церкви і Об’єднання українських громад провели 17 листопада 2013 року вшанування пам’яті жертв Голодомору-геноциду українського народу.

З благословення Архиєпископа Іоана (Івана Дерев’янки), Правлячого Єпископа Австралійсько-Новозеляндської Єпархії УАПЦ, в Канбері відбулося освячення оновленого пам’ятника жертвам Голодомору, який був зведений в 1985 році.

В Канберу з’їхалися українці з Аделаїди, Мельбурну, Джілонґу, Брізбену, Сіднею, Нюкастлю й інших містечок. З ранку Служби Божі в українських церквах відслужили оо. Андрій Микитюк, Микола Сердюк, Василь Касіян, Михайло Смолинець, Михайло Соломко.

Похід духовенства й учасників у вишиванках пройшов з церковного подвір’я до пам’ятника. Між учасниками були консул України Микола Джиджора з родиною, пластуни, сумівці й малі діти.

Ведучий Павло Кравченко запросив до слова о. М. Сердюка, який відкрив жалібне зібрання доповіддю, в якій він згадав час відкриття та освячення пам’ятника в 1985 році та зачитав прізвища членів тодішнього комітету на чолі з Юрієм Менцінським.

П. Кравченко запросив присутніх наблизитись до скульптури „Шевченкові думи“ (автор твору – Анатолій Валіїв з Києва), привезеної до Австралії в в 2000 році від Київської державної адміністрації українцям Австралії. Запрошено консула М. Джиджору відкрити скульптуру, після чого Галя Леоне-Кравченко деклямувала Шевченкові „Думи мої“.

ДЖЕРЗІ-СИТІ, Ню-Джерзі

Василь Николин

В українському Народному домі при участі місцевої громади 17 листопада 2013 року відбувся вечір вшанування пам’яті жертв Голодомору, на який прийшло дуже багато людей. Це є ознакою того, що українці в еміґрації, особливо молодь, знають свою справжню історію і усвідомлюють той кривавий злочин, скоєний комуністичним режимом на території центральних та східних областей України.

Світлини та плякати на тему геноциду українського народу були розміщені у залі Народного дом, щоб ще раз нагадати присутнім про злодіяння тодішньої влади.

Розпочався вечір молитвою та промовою пароха церкви свв. Петра і Павла о. Василя Путери. Священник закликав українську громаду бути небайдужими до подій, що відбувалися на Україні у ті часи та до того, що відбувається сьогодні, попросив усіх вшанувати пам’ять жертв хвилиною мовчання.

Учні Школи українознавства під керівництвом Ольги Николин підготували виступ, присвячений пам’яті жертв Голодомору. У залі погасили світло. Прозвучали ноти „Реквієму“ Вольфґанґа Моцарта і діти з запаленими свічками під музику тихою ходою через усю залю вийшли на сцену. Учні розповідали присутнім про страхіття тих жахливих подій 1933 року, деклямували вірші. У багатьох на очах бриніли сльози. Завершився виступ гимном „Боже, Великий, Єдиний!“.

Продовжив вечір гість з Ню-Йорку Аскольд Лозинський. Він запропонував гостям вечора переглянути кінострічку режисера Олега Янчука „Голод-33“. Не було у залі жодної людини, яка б залишилась байдужою до фільму.

На сцені – учні Школи українознавства в Джерзі-Сити, Ню-Джерзі.

МИРГОРОД, Полтавська область

Анатолій Сазанський

Осінньої пори миргородська молодь прийшла на трагічне місце, де стояв за колючим дротом сиротинець, куди комуністи звозили маленьких жебраків – дітей розстріляних чи висланих до Сибіру священиків, учасників антибільшовицького спротиву, селян, представників інтеліґенції.

Саме у цьому місці (Миргород, район Личанка) комуністи організували перший у практиці тоталітарних режимів дитячий концтабір смерти. У концтаборі дітей морили голодом та закопували на схилах річок і яруг.

Дитячі могильники залишилися на схилах річки Хорол, під сміттєзвалищем, де комуністи маскували протягом цілих десятиліть великі дитячі поховання.

Молодь прийшла на трагічне місце в Миргороді.

ОДЕСА

Сергій Горицвіт

Виставка „Вбивство голодом – геноцид“, яка подорожує Україною, була відкрита 27 листопада 2013 року у приміщенні Одеської обласної організації товариства „Просвіта“. У вступному слові голова обласної організації Всеукраїнського об’єднання „Свобода“ Андрій Маляс повідомив, що на цей захід були офіційно запрошені провідники міста й області, однак вони не з’явились.

У створенні експозиції активну участь брав і одеський науковець Сергій Боган. Саме він і провів екскурсію для просвітян, що прийшли на її відкриття. Вони відкрили для себе багато нового. 27 грудня 1932 року з Одеської области за вказівкою Лазаря Каґановича виселили на північ з конфіскацією майна „за саботаж хлібозаготівель“ 500 сімей і власників 700 одноосібних господарств, а 13 січні 1933 року – власників ще 700 господарств. На виставці був датований червнем 1933 року лист керівництва Березівського району до влади з проханням допомогти дитячому будинку, де 6,500 дітей два тижні не бачили хліба.

Відвідувачі також переглянули фільм „Особливий погляд. Голодомор: 80-ті роковини“. Виставка в Одесі діяла щодня до 30 листопада, після чого була показна у районах области.

Під час відкриття виставки „Вбивство голодом – геноцид“. (Фото: Сергій Горицвіт)

БЕРЛІН

Валентина Шемчук

23 листопада 2013 року в німецькій столиці презентовані малюнки школярів Полтави й Полтавщини до 80-річчя Голодомору 1932-1933 років в Україні. Малюнки полтавських дітей представлені з ініціятиви Полтавського обласного відділення Міжнародної організації „Жіноча громада“ на запрошення Центральної спілки українців у Німеччині на чолі з Людмилою Млош та за щирого сприяння й доброчинної допомоги народного депутата України Валерія Головка. Це були малюнки учасників обласного конкурсу „Пам’ятай свій рід“.

20 малюнків були представлені й у Мюнхені, де 23 листопада презентація творчості полтавських дітей відбулася на запрошення очолюваного почесним академіком Академії наук Вищої щколи України д-ром Даріяною Блохин. Виставка відбулася під час Міжнародного круглого столу пам’яті жертв Голодомору в Україні, у якому участь узяли мистці з Австрії та українці з США.

Композитор з Зальцбурга Штефан-Марія Карл був глибоко вражений правдивістю відображення трагедії українського народу в дитячих роботах. Ганна Щепко, котра прибула з США, привезла „Хліб пам’яті загиблих українців“.

В Українській греко-католицькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці та св. Апостола Андрія Первозваного відслужили Панахиду за спокій душ українців – жертв Голодомору, заподіяного комуністичним режимом.

До презентації на німецькій землі виставка малюнків полтавських школярів була представлена 21- 24 жовтня в Києві на VIII Конґресі Міжнародної асоціяції україністів на чолі з Ганною Скрипник. З творчим доробком учнів у Львові ознайомилися делеґати й гості Х Світового конґресу українців.

На презентації малюнків полтавських дітей (зліва): Василь Марочко (Київ), Петер Вереш (Будапешт), Володимир В’ятрович (Київ), Валентина Шемчук (Полтава).

Журналові „Українка в світі“ – 50 років

Оксана Бризгун-Соколик

В 2013 році відзначили 50-ліття журналу, який розходиться по всьому світі, який пережив і витримав фінансові кризи, який 50 років об’єднував нас, українок, розсіяних у світовому просторі. Це – „Українка в світі“, квартальник Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

„Українка в світі“ народилася 1963 року у Філядельфії, тоді це був „Бюлетень“ і друкувався на циклостилі. Першою редакторкою була Ірена Пеленська, вона послужила на тій складній позиції 20 років. Передплата за журнал складала 1 дол. в році!

На пропозицію Марії Горбань „Бюлетень“ було змінено на квартальник, тобто став виходити чотири рази на рік. В 1982 році І. Пеленська з огляду на стан здоров’я залишила свій пост. Редакторкою стала Ярослава Зорич.

Обкладинка мала мапу світу зі зазначеними державами, де діяли наші складові організації. В 1982 році змінилася обкладинка. Починаючи числом 77-им, обкладнинка журналу дістала декоративний рисунок мистця Мирона Левицького. Від 1990 року вміщувано на обкладинці раз у році афішу СФУЖО. Афіші щорічно були нові з новим гаслом і виготовлені мистцями – М. Левицьким, Іваном Остафійчуком, Галиною Мазепою, Феодосієм Гуменюком, Яковом Гніздовським, Галиною Новаківською, Павлом Лопатою, киянином Василем Лопатою, та багатьма іншими.

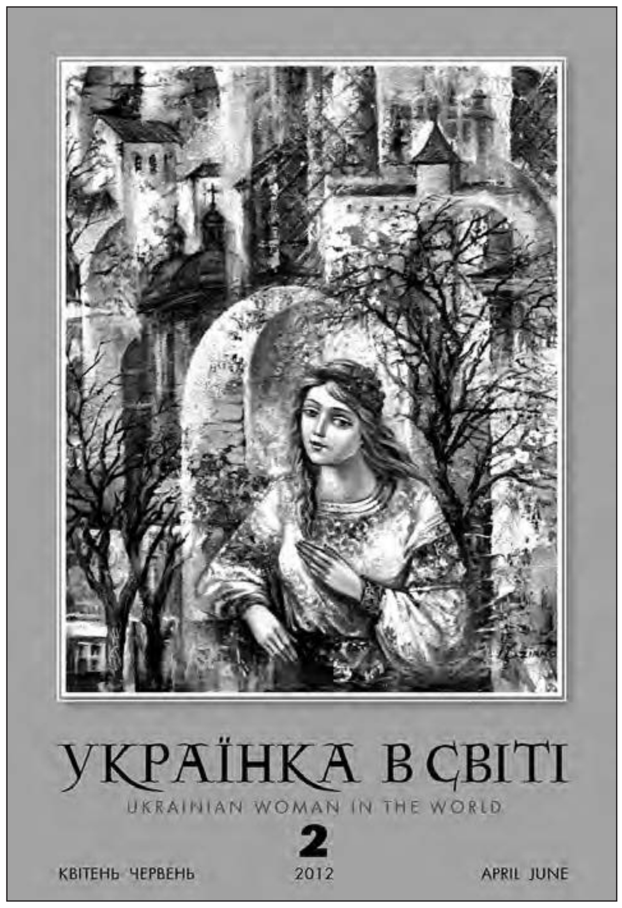
Тематично журнал поширював свій діяпазон, з’являлися нові рубрики: „Жінки України“ про засуджених та репресованих українок, „Наші сучасниці“, „Наші втрати“, авторські статті, а після 1991 року також і статті з України.

В 2000 року Я. Зорич зрезиґнувала з причин погіршення здоров’я. Ми вмовили її залишитися бодай в дорадчій позиції, бо її знання літературної мови і громадського життя не легко було б компенсувати. Вона була знаменита редакторка. Отож ми дістали згоду і тому не шукали нову редакторку, а відважилися силами членок Екзекутиви-добровольців видавати журнал до Конґресу СФУЖО, який мав відбутися в 2002 році. Число 1 2001 року редаґувала вже Редакційна колеґія: Володимира Лучків, Іванна Кушпета і я.

Після Конґресу в 2002 році редакторками були Наталя Стадник, потім І. Кушпета і врешті Галина Ковалевич, яка також виконнвала обов’язки адміністративного секретаря СФУЖО.

СФУЖО була членом міжнародних органі

(Закінчення на стор. 17)

Обкладинка одного з чисел журналу.

В Огайо пітримали Евромайдан

Василь Романчук

ПАРМА, Огайо. - 14 грудня 2013 року з ініціятиви Українських Злучених Організацій (УЗО) Огайо у Парку української спадщини, що в „Українському селі“, громада висловила свій рішучий протест проти дій нинішньої влади, яка веде Україну в московське ярмо. Підтримати понад 300 учасників віча прибули американські державні посадовці та міські чиновники. Парк заполонили українські та американські прапори, а також яскраві і влучні гасла „Клівленд і Україна єдині“, „Янукович – ворог українського народу“, „Україна і Европа нероздільні“. Над Пармою лунали українські патріотичні пісні та марші.

Відкрила народне віче виконуюча обов’язки голови управи УЗО Марта Ліщинецька, яка оприлюднила послання сенатора США Роба Портмана, в котрім відомий американський політик висловив підтримку учасникам Евромайдану в Києві у їхній боротьбі за свободу вибору і демократію.

Піднесено прозвучали державні гимни США і України у виконанні Юлії Крукстон та Діяни Продан, спів яких підхопили маніфестанти.

У виступах Апостольського адміністратора Пармської Католицької Єпархії Івана Бури, конґресмена США Марсі Каптур, посадника Парми Тім ДеҐітера, президента міської ради Сіна Бренека, конґресмена Огайо Ніколоса Селебріза, міських радників Анді Скуфільда, Марка Каселбері, Елена Дівіса, секретаря Пармського суду Мартіна Вітарді, звучали щирі слова подиву і захоплення стійкістю і героїзмом українського народу на Евромайдані в Києві та інших регіонах України.

Представники „Нової української хвилі“ Йосип Решетівський та Гордій Пасіка гнівно засудили злочин силовиків Віктора Януковича проти мирних маніфестантів.

М. Ліщинецька висловила подяку усім, хто прийшов засніженого і морозного дня на Пармський Евромайдан, зокрема голові комітету „Українського села“ Романові Федькову, директорам шкіл Юрієві Яськову та Володимирові Боднарові, учні яких разом з батьками теж взяли участь у цій акції, Євгенові Гуленкові, Шеймусові Келегерові, Володимирові Кашубі та представникам молоді Олегові Граєві, Андрієві Воєцькому, Тарасові Ковалеві і власникам пекарні, що сусідствує з українським парком, які пригощали маніфестантів запашними булками, гарячим чаєм і кавою та дозволили підключити звукову апаратуру до їхньої електромережі.

М. Ліщинецька наголосила, що в кредитівці „Самопоміч“ створено „Фонд допомоги Україні“, через який можна підтримати своїми датками українців на Майдані у Києві.

Евромайдан відбувся в Дітройті

Ніна Василькевич

ВОРЕН, Мишиґен. – 15 грудня 2013 року біля церкви св. Йосафата відбулося вже п’яте віче на підтримку Евромайдану в Україні. Його, як і попередні, котрі відбувалися в кінці листопада та на початку грудня, організував Українсько-американський громадський комітет разом з „Новою хвилею“, Товариством ім. Тараса Шевченка та іншими громадськими організаціями Дітройту.

Хоч була хуртовина, але майже 150 осіб зібралося, щоб висловити свою солідарність з тисячами українців, які відстоюють своє право бути в Евросоюзі, а також свободу слова та волевиявлення. Віче відкрила голова відділу Наукового товариства ім. Шевченка д-р Олена Паливода і запросила до слова почесного гостя сенатора Сандера Левіна. Він висловив палке захоплення українцями на Майдані і в усьому світі і сказав, що підтримував їх в Помаранчевій революції 2004 року і підтримує тепер. Перекладав його виступ Борис Потапенко.

Д-р О. Паливода прочитала лист від громади до сенатора С. Левіна з проханням продовжити підтримку прагнень українського народу змінити життя в своїй державі на краще.

Виступили голова „Нової хвилі“ Руслана Пронко, яка нагадала, що в обох українських кредитівках є спеціяльні рахунки для допомоги Евромайданові, член Пластової Булави д-р Роман Гриців передав вітання від співачки Марії Бурмаки, яка кілька разів була гостею громади, а зараз на Майдані співає свої пісні. А також промовляли диктор українського радіо в Дітройті „Українське слово“ Наталія Шморон, депутат Палати представників штату Мишиґен Мартин Гавриляк, який запропонував на обговорення резолюцію про підтримку урядом штату Евромайдану в Україні, що бореться за людські права і свободу. Ця резолюція була прийнята.

Після виступів виконання всіма присутніми гимнів України і США та релігійного гимну „Боже Великий Єдиний“ демонстранти перейшли до Українського культурного центру, де від українських шкіл були зібрані листи і малюнки, в яких учні вітали з Різдвом Христовим Президента США Барака Обаму та його родину і просили його сприяти, щоб американський уряд підтримав прагнення українського народу бути вільними від нинішньої корупційної влади в Україні та вжив застережних заходів щодо неї.

Було також підписано кілька десятків листів-прохань до Президента Б. Обами і Державного секретаря Джона Кері про підтримку українського народу в його волелюбних демократичних прагненнях.

Під час маніфестації у Пармі, Огайо. (Фото: Василь Романчук)

Учасники Евромайдану в Дітройті. (Фото: Михайло Дячун)

МИСТЕЦТВО

Концерти в Українському інституті Америки

Богдан Марків

НЮ-ЙОРК. – 30 листопада 2013 року в Українському інституті Америки відбувся незвичайний концерт, де звучали фортепіянні твори українських композиторів, які писали музику для дітей. Ці твори надрукувало видавництво „Музична Україна", директором якого став піяніст і композитор Богдан Кривопуст. Він розповів про видавництво, яке постало в 1966 році і колись воно могло випустити дві книжки на рік, а сьогодні воно випускає 5,000 книжок.

Директор МАТІ (цикл „Музика в Інституті") Соломія Івахів вміло провадила програмою, у якій брали участь учні гри на фортепіяні з Українського музичного інституту в Америці, які виконували твори саме з перших двох збірок видавництва під назвою „Хочу грати на роялі".

В першій частині концерту було вісім виконавців, які грали п'єси від підотовчого до другого року, включно з двома дуетами. Кожний виконавець після виступу одержав з рук директора видавнитва третій том серії „Хочу грати на роялі". Цей відділ закінчила Андрея Наливайко з кляси співу, якій акомпаніював Б. Кривопуст. Він з челістом Майклом Карера виконав „Дует" Євгена Станковича і „Печаль" Миколи Лисенка. М. Карера, американський віолончеліст, у 2012 році був членом жюрі конкурсу ім. М. Лисенка у Києві.

Другий відділ відкрила 5-літня крихітна китаянка корейського походження Ґретхен Кам, яка заграла на скрипці українську пісню „Женчичок-бренчичок" і американську кантичку „Солдатська радість" з супроводом її матері Сузанни Сон. Сім учнів – майбутніх піяністів після своїх виступів також одержали третій том збірки фортепіянних творів.

На закінчення С. Івахів виконала „Поему" для скрипки й фортепіяна Мирослава Скорика.

7 грудня 2013 року програма концерту „Музика з Нового Світу" була справді досконало підібрана, як тематично, так і змістовно. У ній були представлені фолкльорні теми, в яких вдало використано звукові якості альта і чельо. У повнометражному „Квартеті" Бориса Скальського (написаного у традиційній формі), як і у „Квартеті" Антоніна Дворжака, кожний інструмент мав свої сольові епізоди.

Виконавці концерту „Музика з Нового Світу" 7 грудня 2013 року (зліва): Чарлз Кастельман, Юрій Беккер, Амі Су Барстон і Данієля Фаріна.

Скрипалі Чарлз Кастельман і Юрій Беккер, альтистка Данієля Фаріна і челістка Амі Су Барстон – це професіональні артисти, з великим досвідом у камерному музикуванні. Вони доклали у своє виконання весь досвід і подали зміст виконуваних творів настільки переконливо, що у квартеті Б. Скальського, для прикладу, захоплена публіка музикою аплодувала вже після другої частини, а після бравурного фіналу прийшов остаточний шквал.

На концерті 30 листопада 2013 року виступають (зліва): Богдан Кривопуст та Андрея Наливайко.

Далі була „Серенада для двох скрипок і альта" угорця Золтана Кодаї – тричастинний твір, що нагадує „Троїсті музики". Було виконано тричастинний „Дует для альта і чельо" Адама Сільвермана (він ровесник Б. Скальського, обидва народжені 1973 року). А. Сільверман у своєму „Дуеті" застосував різні технічні прийоми, щоб збагатити діялог тих рідко уживаних в парі інструментів як солістів. Тут обидві артистки були феноменальні.

У коронному „Квартеті" А. Дворжака цілий ансамбль вирізнився своїм заанґажуванням у виконанні цього до болю знаного твору. Кожний інструменталіст повною мірою співдіяв у грі, яку публіка без кінця подивляла.

Треба визнати, що всі твори, хоч з Нового світу за змістом, одначе, своїм духом і характером були словянські.

Отаким буде кінець „Великої Гри“

Олександер Харченко

„Час Великої Гри“ – під такою назвою 2013 року в Києві вийшла книга д-ра Юрія Щербака, і вже цього року дійшла до Торонто. Це друга книга трилогії: перша, „Час смертохристів“, з'явилася 2011 року, а третя, мабуть, в дорозі до видавництва. Д-р Ю. Щербак написав понад 20 книжок, але ця трилогія може принести йому міжнародне визнання.

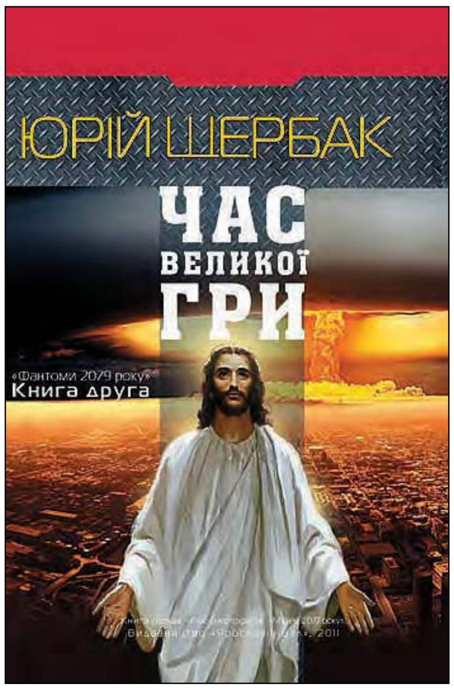
Ось дещо про цього непересічного автора. В Канаді він став відомим наприкінці 1980-их років після появи кінофільму „Мікрофон“ – про те, як д-р Щербак на масовому вічі виступав проти екологічного забруднення України. Владі така тема не подобалася, і каґебісти вимкнули мікрофон. А маса скандувала: „Мікрофон! Мікрофон!“. Коли ж Україна відновила свою державну незалежність, Президенти Леонід Кравчук і Леонід Кучма призначали д-ра Ю. Щербака Надзвичайним і Повноважним Послом України у США, Канаду, Мехіко й Ізраїль. Автор був успішним лікарем, дипломатом, поетом і прозаїком, а тому книга „Час Великої Гри“, як твір поліфонічний, може бути посібником при вивченні географії, історії, джерелом міжнародних дипломатичних протоколів, як також і для медичної освіти та в галузі майбутніх озброєнь, кібернетики, зокрема він приділяє важливу ролю гакерам у майбутніх війнах.

З уваги на те, що у книзі „Час Великої Гри“ мова йде про 2079 рік, коли владу в Україні перебирає генерал Ігор Гайдук (і виграє війну проти Північного Пакту Росії і Скандорусів), то твір належить до фантазії. Але літературні твори фантастів теж слід вважати серйозними, оскільки письменники часто стають пророками.

„Час Великої Гри“ складається з шести частин.

У першій, під назвою „Братство“, йдеться про зустріч і знайомство Спасо-Дніпровського козацького братства з генералом І. Гайдуком, якого читач знає з першої книги „Час смертохристів“. Дія відбувається після Великого Вибуху, (2066 року) коли було знищено головні технічні здобутки цивілізації. 5 січня 2079 року два братчики, яких послали привезти саньми дрова і сіно, потрібних для влаштування Різдвяних Свят, натомість доставили до свого табору замерзлого, але з проявами життя, незнайомця, якого „спеціяльним“ способом вдалося розігріти, після чого він почав поступово видужувати. Тим незнайомцем виявився генерал І. Гайдук, якого читач знає з першої книги трилогії.

У другій частині, під назвою „Призначення“ головний герой роману прибуває до Києва, де його призначають (рішення зробив ще не обраний президент України Василь Воля), спочатку керівником розвідувального відомства, тобто на його колишню посаду, яку І. Гайдук займав за попередньої влади (за гетьманування Махуна), а потім призначив Міністром національної безпеки й оборони (підвищивши його чин

до генерал-полковника).

У Києві 52-річний генерал Гайдук одружується з 18-річною красунею Олею Гудимою, діяльною революціонеркою. Головним козирем у руках І. Гайдука є його плян створення Української Народної Армії. Для цього держава повинна надати від до 100 гектарів земельних уділів на вічне користування „офіцерам і рядовим першого призову“. Через цю ідею книгу повинні прочитати всі студенти військових ліцеїв, училищ і закладів сучасної України.

Третя частина книги. „ЗОМБІ“ тобто – Зона Особливих Міжнародно-Безпекових Інтересів. Арктику на час інтронізації малолітнього російського царя Миколи III в Суздалі зимою 2079 року вже було проголошено територією ЗОМБІ. А це означає, що „всі претензії Росії на багатства Арктики відкидаються“. Автор нагадує читачам, що небезпека для України набути небажаний статус ЗОМБІ на той час теж існувала. У цій частині розповідається про обстріл двох українських „черепах“, (могутній військовий швидкісний літальний апарат, озброєний ракетами типу „повітря-земля,) якими прибула до Суздаля українська делеґація на інтронізацію російського царя. Інцидент стався під час повернення делеґації в Україну. Обстріл влаштували „Вовки Півночі“, які дістали належну відсіч від „черепах“.

Четверта частина книги називається „Слизовики“. Крім нищівної діяльности, яку слизовики вели проти української держави, від слизовика загинула і дружина І. Гайдука Оля, яка допомагала їм у спеціяльній, виклопотаній нею для слизовиків, лікарні. Нібито слизовик заразив Олю якоюсь хворобою, поцілувавши їй руку.

П'ята частина книги, „Воскресіння“ написана у стилі суперреалізму. У ній відбувається зустріч тяжко пораненого генерала І. Гайдука з Ісусом Христом. Відбувається розмова, у висліді якої Ісус Христос воскресив українського генерала, якому українські лікарі заявили, що йому зможе допомогти лише чудо. І чудо сталося…

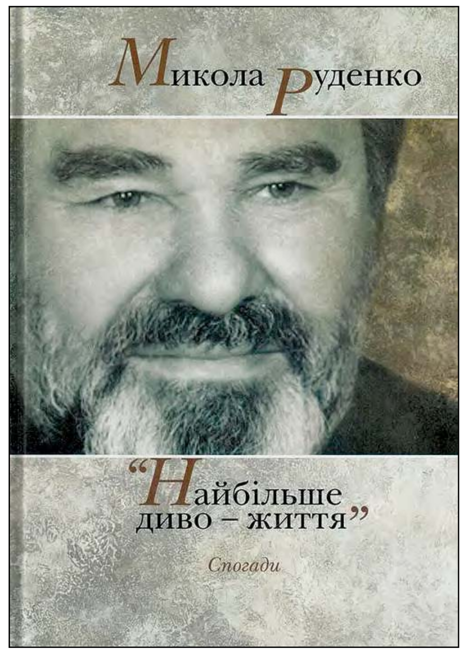
Завершальна і найважливіша – шоста частина книги, „Операція Біс“. Вона цілком апокаліптич-

(Закінчення на стор. 16)

Читаймо Миколу Руденка!

Наталія Ксьондзик

КИЇВ. – минулого року у столичній книгарні „Є“ відбулася презентація книги спогадів дисидента, голови Української Гельсінкської Групи, колишнього політв'язня Миколи Руденка „Найбільше диво – життя“, що вийшла спільно у видавництві „Кліо“ та „Смолоскип“. Її упорядником є дружина письменника Раїса Руденко. Це вже друге видання книги, яка вперше побачила світ 1998 року з ініціятиви Канадського Інституту Українських Студій у видавництві „Таксон“ (Київ-Едмонтон-Торонто).

Вечір 2 серпня відкрив Євген Сверстюк (він же й вів його далі) словами радости не лише з приводу зустрічі зі словом Миколи Руденка (1920–2004), а також і з нагоди свята врожаю: яблука, груші й жовтогарячі соняшники гармонійно оздоблювали інтер'єр книгарні.

Є. Сверстюк згадав своє перше знайомство з М. Руденком, цим непересічним „сином половецького степу“, а також вдався до роздумів над питанням: коли починається біографія? На його думку, у випадку М. Руденка – це нічний візит Пантократора, після якого він три дні і три ночі перебував наче під космічним ковпаком і зрештою збагнув, що Земля і Сонце – джерела всього у світі.

Другою виступила Віра Соловйова, директорка видавництва „Кліо“, яка подякувала Є. Сверстюкові за моральну підтримку, дружині М. Руденка Раїсі та „Смолоскипові“ – за допомогу у підготуванні книжки, а також своїм колеґам – за професіоналізм. Вона зауважила, що „життєпис Миколи Руденка має бути наслідуваний“ і прочитала вірш, який спонукав її взятися до роботи над проєктом: „Як гірко пересвідчитись раптово“.

Наступним говорив Осип Зінкевич, засновник видавництва „Смолоскип“. Спершу він наголосив на різноманітності постаті М. Руденка, який був і прозаїком, і поетом, і футурологом, і економістом, і гро-

(Закінчення на стор. 13)

Запрошує перший в Україні приватний етнографічний музей

Олександер Костирко

Головна вулиці села Веремiївки на Черкащині з обох боків засаджена яблунями. Восени вони рясніють яблуками різних сортів. В кінці вулиці розташований перший в Україні приватний історико-етнографічний музей-скансен „Козацькі землі України", заснований і створений Володимиром Недяком на березі Дніпра. Це – діюча модель козацького хутора середини XVII-XVIII ст.

Уродженець села, мистецтвознавець і художник, лавреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка В. Недяк у 2004 році зареєстрував музей, за основу якого взято твір Миколи Гоголя „Тарас Бульба". З 2006 року В. Недяк почав активно будувати музейний комплекс, який складають „Хутір козацького полковника Тараса Бульби" та „Чумацький постій Хведора Мигаля" на 25 гектарах землі у Веремiївці, колишньому сотенному козацькому містечку.

Споруджують головний будинок музею. (Фото: Олександер Костирко)

В пошуках експонатів В. Недяк об'їздив різні реґіони України, де зібрав старовинний одяг, рушники, скатертини, вовняні килими, народні картини, ікони, мережані ярма, десятки возів, човнів-довбанок, кінську упряж, козацьку зброю, коралі й дукачі, стародруки, давні козацькі мати України, кам'яні баби, жорна.

За задумом В. Недяка, комплекс стане моделлю живого козацького хутора, де можна буде відчути минулу козацьку епоху. Комплекс складатиметься з 15 дворів. Серед них двір чумацького отамана з Веремiївки Хведора Мигаля, хата козака Грицька Гончара та садиба батьків гайдамацького отамана, ватажка Коліївщини Семена Неживого.

Це єдиний в Україні музей, де плянується оселити тут кілька сімей, які житимуть за старовинними звичаями та побутом. В козацьких та чумацьких дворах зможуть зупинятись і проживати відвідувачі музею. На території музею постійно працюватимуть конюхи, бондарі, мірошники, ковалі, гончарі, пасічники, будуть навідуватись знахарі.

Уже встановлено три діючі млини. Поряд майстри з Львівщини встановлюють ще два вітряки. Поряд пасуться коні, кози та вівці, корови, буйволиха Нюра. Рясніє степова трава. Вже є п'ять комор, криниця, льохи під хату Т. Бульби. Поряд – конюшня, вівчарня та хлів для волів. Найбільша проблема – це покрівлі з очерету, рогозу. Спеціялістів з цієї справи запрошували з Полтавської области.

Споруди плетені з лози, обмазані глиною з житньою соломою й вкриті очеретом. Всі будівлі зводяться за давньою оригінальною технологією для того, щоб максимально точно відтворити архітектуру характерних будівельних матеріялів минулого часу та кольорит козацької доби.

В перспективі заплановано реконструювати Веремiївську Січ, храми Божої Матері й св. Миколая, мури і вежі, курені запорожців. Тут стоятиме музей-корчма з козацькою та чумацькою кухнею на 200 осіб, 15 хатинок-осель. У заповіднику відбуватимуться виставки музейних і приватних колекцій, наукові історичні та мистецькі конференції, художні пленери, фестивалі етнічної музики, ярмарки образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. Можна буде змолоти борошно і випекти хліб у печі за стародавніми рецептами. На кручі Дніпра буде споруджено оглядовий майданчик.

В. Недяка видав в 2004 році книгу „Україна – козацька держава", у якій зібрано величезний ілюстративний матеріял з різних музеїв, сховищ, приватних колекцій, досліджено тисячі предметів матеріяльної культури козацької доби. Книга містить 78 наукових нарисів, що розкривають історію українського козацтва від становлення і до наших днів, його ролю у боротьбі за волю і створення української державности.

Черкаси

Зібрано човни-довбанки.

Кам'яні баби в музеї.

Уже встановлено три діючі млини.

Всі будівлі зводяться за давньою технологією.

ПОСТАТІ

Владика Варлаам Шишацький

Володимир Рожко

Єпископ Волинський і Житомирський у 1795-1805 роках Варлаам Шишацький був засновником Волинської духовної семінарії в Острозі, надхненником ідеї автокефалії Української Церкви. 1812 року основну документальну базу його установ було вивезено, з наказу московських церковних властей, на схід, де вона безслідно зникла. Незначну врятовану і збережену базу джерел можна віднайти в архівах Житомирської і Рівненської областей.

У Житомирі зберігаються документи, написані рукою самого Владики, а також укази московського Синоду, пов'язані з його ім'ям, зокрема про переведення його з Волинської єпархії до Могилева. Низка документів присвячена діяльності Волинської духовної семінарії, її фінансового стану, навчально-виховному процесу, побутові викладачів та учнів.

Складовою частиною боротьби московського Синоду проти так званого українського „сепаратизму", тобто автокефалії в Церкві, були переведення єпископів-українців в інші національні окраїни імперії. Саме шляхом переводу В. Шишацького до Могилева в Білорусі було усунуто його від національно-свідомого духовенства, студентства, пастви.

У документальних джерелах архіву особливо цінними є документи, в яких показано навчально-виховний процес духовної школи, моральний стан викладачів та учнів, небажання вчитись окремих з них. Серед втікачів з семінарії знаходимо ім'я Кирила Курчицького, який показав себе при затриманні уродженцем села Бушівець Староконстантинівського повіту.

Незважаючи на пізніші зміни, тотальну русифікацію і омосковлення навчально-виховного процесу, цей навчальний духовний заклад ніколи не загубив свого національного українського духу, закладеного її засновником.

До найбільш вагомих джерел про В. Шишацького в архіві Волинської області слід віднести „Волинські єпархіяльні відомості", друковані в Крем'янці у 1867-1907 роках, а в 1908-1917 роках – в Житомирі. В 1878 році о. Федір Четиркин вперше згадав в своїй публікації В. Шишацького, якого було позбавлено архиєрейства. Простим ченцем він нібито помер в Острозькому монастирі. Це повідомлення було неправдоподібним, тому відомий на той час дослідник історії церкви на Волині о. Андрій Хойнацький надрукував наступного року докладнішу публікацію „Правда про Архиєпископа Варлаама, колишнього першого Єпископа Волинського, а тоді Архиєпископа Могилевського, який помер в сані простого монаха, й інші відомості, необхідні для історії Волинської семінарії".

Автор публікації подав правдиві відомості про В. Шишацького, час і місце його народження, родину, навчальні духовні заклади, де він здобував освіту та навчав інших, монастирі, де він служив. В публікації о. А. Хойнацького знаходимо такі неправдиві думки: „В 1812 році Варлаам, випробовуваний в боротьбі з ворогами православ'я, не устояв в душевній міцності перед ворогами отечества. Коли в тому ж році Могильов був взятий корпусом французького маршала Даву, Варлаам, улещений бувшими дотепер успіхами французької армії з однієї сторони, і з іншої сторони захвачений вросполох ворогами, від яких не успів спастися своєчасно з Могильова, зрадив обов'язку і не лише сам поминав Наполеона при Богослужіннях, но і пастві своїй, під тиском неприятеля, неодноразово давав накази робити те саме, наказував виголошувати в честь Наполеона і його дружини проповіді і т. д.".

В публікації Івана Павловського „Крамольна присяга (до біографії Варлаама Шишацького)", опублікованій в тому ж виданні, ч. 12., знаходимо більш правдоподібні думки щодо присяги Наполеонові: „Архиєпископ Варлаам, перед посвяченням своїм в Єпископа Волинсько-Житомирського, довго знаходився в Польщі, і був настоятелем Віленського монастиря. Проживаючи в Польщі, він був свідомий всіх законів і конституцій Польського королівства, знаючи (як неодноразово сам говорив), що останній Король Польський Станіслав-Август і вся Річ Посполита учинили конституцію; щоб духовенство грецького православного віровизнання, які живуть в Польщі, в Польському королівстві мали свого верховного патріярха, незалежного від російського синоду і не відносились до іншої держави з своїми духовними справами. А Наполеон мав відновити королівство Польське".

Отож польський період життя В. Шишацького у Вільнюсі дав йому змогу глибше подивитись на історію Церкви узурпованої Москвою, і побачити її майбутній автокефальний стан, вільний від московських бездуховних пут рабства.

Правдоподібно, у Віленський період православні українці і білоруси вбачали в особі В. Шишацького майбутнього патріярха в Польському королівстві. Тому московський Синод забрав його з Вільна 1791 року і перевів архимандритом до монастиря у Новгородській єпархії.

В 1879 році у „Волинських єпархіяльних відомостях" з'явилися про В. Шишацького три публікації, в яких передано низку відомостей з його життєпису. Зокрема о. А. Хойнацький про зняття єпископського сану з Владики В. Шишацького 29 червня-12 липня 1813 року у Чернігові писав: „Приїхали двоє архиреїв, Михаїл і Варлаам. Обоє були зустрінуті з славою і облачені двоє на амвон серед церкви також зо славою. Несподівано секретар консисторії Павловський виходить на катедру і голосно читає указ св. Синоду, перечислюючи злочини Варлаама і засуджуючи його на зняття з нього священного сану, залишення з ним лише чернецтва і направлення його простим ченцем в Новоград-Сіверський Преображенський монастир. Разом з ним протодиякон Іустим зняли з Варлаама митру, панагію, омофор, сакос і інше облачення. Архиєпископ Михаїл під час зняття сану з Варлаама плакав гіркими сльозами і потім по відходу Варлаама, здійснюючи Літургію, постійно плакав. Многі стояли в храмі, також не могли здержати сліз".

Після цього приниження преподобного мученика Варлаама відвезено до Новоград-Сіверська і поміщено в сиру, напівтемну келію під воротами Свято-Преображенського монастиря. Умови життя його у цьому монастирі нічим не відрізнялися від умов існування гетьмана Петра Калнишевського в Соловецькому монастирі. Його велику бібліотеку було конфісковано і передано до Чернігівської духовної семінарії, багато книг забрано до Санкт-Петербурзької духовної академії. В монастирі Владика осліп у сирій, напівтемній келії під дзвіницею.

„Нас, дітей, – згадував колишній учень семінарії, – лякали іменем цього архирея, і багато з нас, проходячи через монастирські ворота, старалися не дивитися в той бік, де знаходиться таємнича келія, але холод все таки пробігав по тілу. Під дзвіницею, в запущеній келії він гірко оплакував своє нещастя. По його смерті ніхто з ченців не хотів жити в тій келії".

Серед православних українців пам'ять про В. Шишацького зберігались, і тому з'явились ці публікації у волинських і чернігівських єпархіяльних відомостях, тому московський Синод помістив у „Збірнику археологічного інституту" низку офіційних, спрепарованих в імперському дусі, документів щодо деґрадації Архиєпископа Могильовського В. Шишацького.

В. Шишацький був одним з активним борців за автокефалію Української Церкви в XIX ст. Без сумніву, він буде канонізований і занесений до „Житія святих".

Луцьк

Читаймо Миколу Руденка...

(Закінчення зі стор. 11)

мадським та політичним діячем, а тоді О. Зінкевич вдався майже до детективної розповіді про те, як у діяспору потрапляла інформація про М. Руденка, і як згодом через Болгарію і Копенгаґен потрапляли на Захід матеріяли і документи Української Гельсінкської Групи, членом-засновником якої був М. Руденко.

Потім слово мала Р. Руденко. Вона подякувала всім причетним до видання книги спогадів її чоловіка, а також розповіла дещо з історії створення цієї книжки. Письменниик писав спогади вже у США (родину „видворили" з СРСР наприкінці 1987 року). Він друкував їх на комп'ютері – цьому його телефонічно (!) навчила письменниця-журналістка Марта Скорупська. Був дуже працьовитий: якщо день минув без роботи, то вважав його змарнованим. На завершення виступу Р. Руденко прочитала кілька віршів, які М. Руденко написав у донецькій в'язниці.

Далі промовляв проф. Володимир Шевчук. Він назвав наукові ідеї М. Руденка „океаном" і, наголосивши на багатстві авторських іпостасей, детальніше зупинився саме на його економічних поглядах. Проф. В. Шевчук висловив переконання, що необхідно організувати інститут (на основі Наукового товариства ім. Сергія Подолинського, почесним головою якого був М. Руденко) для розвитку й поширення його ідей фізичної економії.

Потім літературознавець Елеонора Соловей зауважила, що щиро заздрить тим, у кого читання презентованих спогадів ще тільки попереду, бо ця книжка нікого не залишає байдужим. До того ж вона дуже вдало продовжує зворушливу тенденцію останнього часу до розбудови вітчизняної мемуаристики. Згадала Е. Соловей також і своїх студентів 1970-их років, які вже тоді відчували, що проза М. Руденка – це „інша хемія", а не соцреалізм.

Коротке слово мала також Раїса Мороз, книжка спогадів якої відносно нещодавно побачила світ. Згодом було музичне інтермецо: під акомпаніямент ґітари Олена Голуб виконала кілька пісень на слова М. Руденка і Василя Стуса.

Василь Овсієнко та Олесь Шевченко згадали про свої враження від зустрічей з М. Руденком на волі й у концтаборі і акцентували на його ролі як у культурному, так і політичному бутті України. Завершила презентацію деклямація Кирила Булкіна уривку зі спогадів М. Руденка.

Самі ж спогади складаються з двох книг, кожна з яких поділена на розділи. До книги першої входять розділи: „Дитинство"; „Школа"; „Університет, військо, війна"; „Новобранець літератури"; „Друге народження". До книги другої: „Життя з блискавкою мозку"; „Дисиденти"; „Політв'язні". Видання містить також кольорові фотоматеріяли й невеликі документальні додатки, що якнайкраще сприяють відтворенню атмосфери, в якій жив і творив М. Руденко.

Центр досліджень...

(Закінчення зі стор. 4)

них режимів „Тюрма на Лонцького" у Львові Р. Забілий, завідувач наукового відділу архіву СБУ у 2008-2010 роках Олександр Іщук, виконавчий секретар Громадського комітету з вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні Олеся Стасюк. Секретар вченої ради – Ірина Когут.

До виконавчого органу ЦДВР – управи – обрано А. Шпак (директор ЦДВР), керівника проєкту „Електронний архів визвольного руху" Андрія Когута, експерта з доступу до архівів Ігоря Кулика та керівника програм ЦДВР Лідію Тополевську.

Науковці обмінялися плянами щодо академічних досліджень і окреслили тематику майбутніх наукових конференцій. Відзначили першочергову потребу підтримки нових наукових досліджень з історії ОУН та УПА, дисидентського руху, Голодомору, а також успіхи серії науково-популярних історичних видань „Наш формат історії", яка заснована Центром спільно з партнерами – мистецькою аґенцією „Наш формат" та видавництвом „Часопис" у 2011 році.

Щорічна плянувальна сесія ЦДВР запланована на початку 2014 року, де й буде прийнято програму діяльности на наступний рік.

Центр досліджень визвольного руху

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Губернатор підтримав найстарішу україномовну газету Одещини

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Голова обласної адміністрації Микола Скорик 14 грудня 2013 року під час зустрічі з членами Гільдії власних кореспондентів в Одесі заявив, що вважає за потрібне надати фінансову підтримку найстарішій обласній україномовній газеті „Чорноморські новини“.

Його попередник Едуард Матвійчук у 2010 році вивів обласну адміністрацію зі складу засновників газети. Він сподівався, що видання зачахне й припинить своє існування. Але читачі, а це здебільшого жителі сільських районів Одещини, не дали загинути газеті. Часопис, дякуючи передплатникам, вижив, відзначив своє 96-річчя й нині продовжує радувати читачів правдивими публікаціями.

В ході розмови М. Скорика з головою обласної ради Миколою Тиндюком було вирішено відновити бюджетне фінансування. 9 грудня М. Скорик і сам вийшов на розмову з опозиціонерами Евромайдану, не змушуючи їх довго чекати на морозі. Він уважно вислухав вимоги пікетувальників до правоохоронних органів негайно знайти й покарати винних у пошкодженні двох автобусів, які мали доставити одеситів на столичний Евромайдан.

М. Скорик погодився з тим, що міліція мала досить підстав і засобів притягнути до відповідальности зловмисників і пообіцяв не лише доручити начальникові головного управління Міністерства внутрішніх справ в Одеській області Сергієві Рєзнікову вжити потрібних заходів, а й узяти це питання під особисту контролю.

Микола Скорик зустрівся з опозиціонерами. (Фото: Сергій Горицвіт)

Ожило покинуте село

Євген Цимбалюк

ЗАВАЛЛЯ, Рівненська область. – Після трагічної загибелі останніх мешканців села – подружжя пенсіонерів Віри та Петра Остапюків (їх посеред зими знайшли убитими) – село повністю спорожніло з десятком покинутих хат, садами та полями, з дивовижною навколишньою природою.

Два роки тому цю дивовижність запримітив Анатолій Піголюк з Луцька. Він шукав гарну сільську місцину для проживанян. Знайомі люди порадили саме Завалля.

Купив у власників одну з хат. За його прикладом вчинила ще одна сім'я, за нею друга. Пішов поголос про те, що Завалля відроджується. Наразі заселено уже 10 садиб. Село набрало впорядкованого вигляду, плянується будівництво ще декількох нових будинків.

А вже готувалися документи про зняття села з адміністративно-територіяльного обліку. При цьому й гадки не було, що хтось у покинутому селі захоче жити. Отож, коли у сільську раду прийшов молодий чоловік із бажанням придбати у Заваллі одну з старих хат для постійного проживання, усі були здивовані.

„Наступного року (2014) плянуємо створити невеличке промислове виробництво, – ділиться плянами А. Піголюк. – Вирощуємо пшеницю, ячмінь, буряки, городину. Посадили шість гектарів картоплі, зібрали щедрий врожай. Маємо корови, коні, свині, бички, кури, качки, кролі, кози. Більшість поселенців – вихідці з міст, з селянською роботою не знайомі, але звикають.

Нинішнього року в молодого подружжя Юлії та Анатолія Шалайків народився син Ілля, який став першим народженим в Заваллі немовлям за чверть століття.

Давній вид транспорту освоїли новосели Володимир Лазаревич і Дмитрик Малинич. (Фото: Євген Цимбалюк)

П'ятий фестиваль „Ніч у Львові“

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 15-17 листопада 2013 року відбувся п'ятий фестиваль „Ніч у Львові“, який зібрав понад 13 тис. відвідувачів. Протягом трьох ночей проведенно понад 100 різноманітних атракцій та екскурсій.

Вперше під час фестивалю відбулася нічна екскурсія оперним театром „Голос Соломії Крушельницької“, коли у залі звучав запис голосу відомої на увесь світ співачки Соломії Крушельницької. Вночі свої двері для відвідувачів відкрили також Палац Потоцьких, Львівська обласна філармонія, театр тіней „Див“, музей скульптури Івана Дзиндри. Цікавими були екскурсії Личаківським цвинтарем.

Вперше фестиваль відбувся у грудні 2011 року, а тепер проводиться двічі на рік – у липні та листопаді.

Ідучи українською Одесою

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – 6 листопада 2013 року в Національній науковій бібліотеці ім. Максима Горького відбулася презентація книжково-ілюстративних виставок „Прекрасна наша мово – ти є коштовний скарб народу“ та „Чистіша від сльози вона хай буде: достойні поборники чистоти української мови“.

А 9 листопада, на День української писемности та мови, біля пам'ятника Т. Шевченкові зібралися декілька десятків одеських школярів і читали вірші відомих укрїнських поетів, присвячені рідній мові. Відтак ці гарні і розумні діточки знову опинилися у російськомовній вуличній стихії.

Не всі знають, що окрім пам'ятників Тарасові Шевченкові та Іванові Франкові є ще кінна статуя наказного отамана Антона Головатого, встановлена за ініціятивою В'ячеслава Чорновола, та двохсотлітній дуб „Чорна ніч“, посаджений чорноморськими козаками перед від'їздом на Кубань.

До об'єктів такої українознавчої екскурсії вулицями міста можна включити будинок Михайла Комарова — великого патріота й організатора українського життя в Одесі. У нього гостювали Леся Українка, І. Франко, Соломія Крушельницька. Ще донедавна була в Одесі й вулиця Івана та Юрія Лип, але „реґіональна“ влада, називаючи батька й сина Липів, які своїм життям утверджували ідею незалежности України, „буржуазними націоналістами“, перейменували вулицю.

Багатьма яскравими враженнями може збагатити кожного відвідання катедрального собору Різдва Христового, де образи прикрашені вишиваними рушниками, а Служба Божа провадиться українською мовою.

Гостинно й радо завжди зустрічають відвідувачів у музеї історії й розвитку українського козацтва активісти Молодіжної паланки „Чорноморського округу Козацтва Запорізького“.

З кожним роком усе масовішими стають у місті традиційні вишиванкові фестивалі, а тисячі одеситів збираються біля Потьомкінських сходів, коли ними проносять велетенський Державний прапор України, який за кожен рік нашої незалежности подовжується на один метр.

Одесити все чіткіше усвідомлюють, що не варто склавши руки чекати, коли в Україні за рішенням „згори“ буде розв'язана мовна проблема, а разом з нею й національна, культурна, духовна – треба діяти самим і створювати україномовне середовище довкола себе.

На Львівському тижні моди

Тетяна Будар

ЛЬВІВ. – На Львівському тижні моди, що проводиться у Львові з 2008 року двічі на рік, одній з наймаштабніших модних подій в Східній Европі, побувало 23-27 жовтня 2013 року понад 12 тис. відвідувачів з багатьох куточків України, Росії, Білорусі, Грузії, Вірменії, Польщі, Угорщини, Хорватії, Латвії, Естонії, Франції, Лівії.

Колекцію витончених вечірніх суконь представляли відомий европейський дизайнер Оксана Муха, модельєри Іванна Юхимчук, Тетяна Тур, Іванна Єфремова, Наталія Свентах, Ярослава Гаврилюк і Валентина Мусатова, Андрій Шаш та багато інших. Метою проєкту є створення у Львові конкурентоздатного центру моди европейського рівня з усією супровідною інфраструктурою, сприяння розвиткові легкої промисловості.

Тернопіль представляла уродженка Бережан, власниця салону з пошиття весільного та вечірнього одягу „Вікторія“ Лідія Яніцька, яка показала презентувала публіці вишукані вечірні сукні у клясично-романтичному стилі з вишивкою й стразами, що сподобались багатьом присутнім. Колекцію Л. Яніцької серед професійних модельок представляла її дочка Вікторія Яніцька – студентка Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.

Дизайнер Лідія Яніцька з Бережан.

Санкції США...

(Закінчення зі стор. 1)

Конґрес можуть розглянути, чи слід застосовувати адресні санкції, в тому числі візові обмеження і заморожування активів, щодо осіб, відповідальних за віддання наказу або вчинення насильства"

Третє – це заява керівника Гельсінкської комісії США сенатора Бена Кардіна 11 грудня 2013 року: „Якщо українська влада не вживе конкретних дій для покращення ситуації, міжнародна спільнота має серйозно розглянути питання про проведення додаткових заходів – таких, як адресні санкції проти українських посадовців, відповідальних за порушення прав людини, в тому числі придушення мирних протестів".

Четверте – це заява сенатора від Арізони та колишнього кандидата в президенти США Джона МакКейна від 19 грудня 2013 року: „Адміністрація президента і Конґрес мають довести до відома української влади, що подальше насилля та інші приклади порушення прав людини відносно мирних громадян буде зустрінуте адресними санкціями проти винних. Це не порожня погроза".

П'яте – це заява офіційного представника Державного департаменту США Джен Сакі 11 грудня 2013 року: „Усі варіанти політики щодо України, включно з запровадженням санкцій, перебувають на столі".

Частина українського істеблішменту має хибне уявлення, що для введення санкцій США треба ухвалити окремий акт чи навіть спеціяльний закон на кшталт „Закону Маґнітського", що забере декілька років та багато годин виснажливих засідань Конґресу.

Насправді законодавча база для введення покарання проти української верхівки вже давно існує. На сьогодні є щонайменше дві норми американського права, які дозволяють карати українських чиновників та їхніх родичів шляхом заборони видання нових або анулювання вже наявних віз.

Перша норма міститься в Акті про імміґрацію та національність США. Стаття 212 (a)(3)(c) окреслює тих осіб, яким має бути відмовлено в наданні американської візи:

„Чужоземці, які є неприйнятними для отримання американської візи та допуску на територію США:

– ...чужоземець, чий в'їзд або вірогідна діяльність на території США матиме потенційно серйозні несприятливі наслідки для зовнішньої політики Сполучених Штатів, якщо обгрунтовані підстави вважати так матиме Державний секретар США".

Ця практика заборони у видачі віз неодноразово застосовувалася США щодо посадових осіб різних країн, які були причетні до порушення прав людини або спроб захопити владу шляхом фальсифікації виборів або військового заколоту. Адже ці люди своїми діями завдавали шкоди не лише власним державам, але і геополітичному інтересу Америки в частині поширення демократії як універсальної цінності по всьому світу. Під санкції також потрапляли родичів подібних чиновників.

Рекомендації щодо застосування санкцій за цим Актом Державному секретареві США дає реґіональна секція Державного департаменту. У випадку України це Бюро у справах Европи та Евразії, яке очолює заступник Дж. Кері Вікторія Нуланд.

В. Нуланд добре поінформована про режим В. Януковича. Вона тричі за останні півтора місяці відвідала Україну та на власні очі бачила штурм Майдану спецпідрозділами „Беркута". Власне, ця операція виглядала як ляпас на її адресу, адже подібні дії в присутності американського посадовця демонстрували повне нехтування закликами Вашінґтону до мирного розв'язання кризи.

Авторству В. Нуланд належить вкрай недипоматичне слово „відраза", яким Дж. Кері наступного ранку охарактериував спроби зачистити Майдан. Власне, це вона, перебуваючи на місці подій у Києві, написала текст заяви, який оперативно було поширено Державним секретарем.

Тому для В. Нуланд, як куратора України в Держдепі, не становитиме великої складности визначити перелік українських чиновників, причетних до вироблення та втілення антидемократичних рішень влади.

Друга юридична база для застосування санкцій проти українських посадовців – це президентський указ Джорджа Буша-молодшого від 2004 року під ч. 7750. Він зфокусований на корупціонерах, які намагаються потрапити до Сполучених Штатів, а також фальсифікаторах виборів та особах, що здійснюють тиск на судову гілку владу.

Цей указ, виходячи з формулювань, дає можливість заборонити в'їзд на територію Америки цілому рядові представників української верхівки: „В'їзд до США, на іміґраційній або неіміґраційній підставі, призупиняється для наступних осіб:

(a) Чинні або колишні державні чиновники, чиє вимагання або прийняття будь-яких матеріяльних цінностей або іншої вигоди в обмін на будь-яку дію чи бездіяльність при виконанні своїх державних функцій мало чи має серйозні несприятливі наслідки для національних інтересів США.

(b) Особи, чиє надання або пропонування надати будь-які матеріяльні цінності або інші вигоди в обмін на будь-яку дію чи бездіяльність чиновників при виконанні своїх державних функцій мало чи має серйозні несприятливі наслідки для національних інтересів США.

(c) Чинні або колишні державні чиновники, чиє незаконне привласнення державних коштів або втручання в судовий, виборчий або інший суспільний процес мав чи має серйозні несприятливі наслідки для національних інтересів Сполучених Штатів.

(d) Подружжя, діти і залежні члени сім'ї осіб, зазначених у пунктах (a), (b) і (c), які є бенефіціярами будь-яких матеріяльних цінностей або інших переваг, отриманих такими особами".

Під „серйозні несприятливі наслідки для національних інтересів США", про які згадується в указі Дж. Буша, так само підпадають утиски демократії та прав людини, поширення яких є офіційною зовнішньополітичною доктриною Вашінґтону.

Оприлюднення прізвищ осіб, що потрапили під дію американських адресних санкцій, заборонено. Єдине, що вдалося довідатися „Українській правді" – свого часу саме на підставі цього акту Президента Дж. Буша було позбавлено права в'їзду до США Григорія Суркіса.

Загалом у 2007 році Державний департамент звітував, що указ 7750 застосовувався, починаючи з 2004 року, „багато разів". Існує інформація, що візи були скасовані посадовцям з Камбоджі, Кенії та Ніґерії. Тепер цей перелік можуть поповнити люди з не менш екзотичними для американців прізвищами. Такими, як Klyuyev, Zakharchenko або Lyovochkin.

(„Українська правда")

Отаким буде...

(Закінчення зі стор. 11)

на. Земна куля пережила Великий Спалах, Велику Темряву, а з американської військово-космічної бази на Марсі вона (Земля) „здавалася мертвим чорним об'єктом, яких багато в космосі"…

Але після Великої Темряви на Землю знову почало світити сонце. Люди, які пережили ті лихоліття, думали, що з поверненням світла всі їхні біди скінчилися, залишилися позаду, що світ повертається до епохи злагоди і миру... А насправді, „в палатах суздальського Кремля відбулася таємна нарада учасників Північного Союзу, де обговорювали питання – як захопити 'Малоросію". На пропозицію молодого російського монарха затвердили операцію „БІС". Визначили дату вторгнення в Україну „визвольних" армій, розробили зміст пропаґандивних листівок тощо.

В Україні тоді при владі був В. Воля (президент-самозванець, не обраний народом), який разом з міністром закордонних справ України (яка була і його дружиною) Ерною Еріхівною Богошицькою, підписав договір про об'єднання України з Північним союзом, тобто згодився на фактичну окупацію України. Договір був черговою зрадою на користь північного окупанта. Договір був зачитаний в українському Сенаті, де голова Сенату Індіра Голембієвська назвала договір державною зрадою, ліквідацією нашої держави. Незабаром після того інциденту на І. Голембієвську був вчинений атентат.

Прийшов час великої гри: генерал І. Гайдук арештував В. Волю і перебрав владу в державі. Знаючи дату вторгнення військ північних аґресорів, кількома днями заздалегідь він розпочав кібернетичну війну, що й привело до замішання у ворожому таборі. Крім широкого втручання індійсько-українських гакерів. були розповсюджені пропаґандивні листівки серед ворожого війська. Також застосування найновішої української зброї призвело до того, що війну виграла Україна (за порадою Клавзвіца, який казав – війни треба вигравати без ведення воєнних дій).

Книга д-ра Ю. Щербака „Час Великої Гри" робить дуже сильне враження на читача, читається з великим захопленням. Можна вірити, що і третя книга буде такою ж цікавою і захоплюючою. Всі три книги трилогії д-ра Ю. Щербака повинні прочитати всі українці й українки, хоч читання цих книг не всім під силу, з уваги на безліч професійних термінів, якими автор користується. На мою думку,. трилогією повинні зайнятися українські кінорежисери і створити серію кінофільмів, на зразок кінофільмів про Роксоляну, зроблених у Туреччині, що тепер дивляться в Україні, в доброму українському перекладі.

На мій особистий погляд. д-р Щербак заслуговує на Нобелівську нагороду з літератури, з уваги на світовий аспект книги, широчезне поле зацікавлень автора, його винахідливість, дипломатичний досвід і багато інших позитивних атрибутів.

Торонто

„Загадкова російська...

(Закінчення зі стор. 7)

бисто. Так же забуті прізвища Олександра Литвиненка, Анни Політковської, Артема Боровика, Юрія Щекочихіна. Тих, хто їх пам'ятає в нинішній Росії, можна полічити на пальцях. Ви пишете зокрема, що режим Башара Асада злочинний, що він знищив десятки тисяч своїх громадян. Кому Ви це пишете? Тим, в кого знищили в концтаборах майже 40 млн., а решта тремтіли від страху, очікуючи своєї черги, або писали доноси на своїх ближніх, в надії цим уникнути власної біди? А через якісь 50 з лишком років ці самі люди ставлять пам'ятники кривавому тиранові Сталінові, котрий знищив значно більше людей, ніж Гітлер. І видають новий підручник з історії, в якому чорним по білому написано, що у ті часи вбивство мільйонів невинних було необхідним для розвитку країни?

У своєму зверненні Ви апелюєте до росіян, як до нормальних людей. Але хіба нормальна людина буде використовувати під'їзд власного дому як туалет? Хіба нормальна людина буде малювати плякати з нацистською свастикою, православним хрестом і гаслом „Православ'я або смерть!"? Або малювати ікону з обличчями Сталіна чи Путіна?

Чи знаєте Ви, пане МакКейн, що росіяни називають американців „піндосами"? Для кожного народу росіяни мають образливі і принизливі назвиська. Українців вони називають „хохлами", білорусв – „бульбашами", поляків – „ляхами" або „полінами", всіх без винятку мешканців Близького Сходу і Кавказу – „чурками". І так говорять практичні всі росіяни. Як Ви гадаєте – це нормально? Тільки не кажіть, що це є результатом пропаґанди. Пропаґанда діє лише на тих, хто відмовляється думати власною головою.

Пане МакКейн, дозвольте мені запитати Вас – як би вчинив народ Сполучених Штатів Америки, якби хтось спробував узурпувати владу у Вашій країні, як це зробив Путін в Росії? Мені здається, що відповідь міститься в Конституції США. Я думаю, що Ваш народ негайно взявся б за зброю. Поправте мене, якщо я помиляюся.

А як чинить російський народ, зокрема його оперетковa опозиція? Вони намагаються домовитися зі злочинцями! Зі спадкоємцями тих, що знищували цей самий народ, починаючи від 1917 року! Треба бути негідником або круглим дурнем, аби не розуміти, що бандити добровільно влади не віддають. Перебування у владі злочинців можливе лише за повної байдужости народу.

Не Путін особисто вбивав чеченців, не Путін особисто підміновував будинки у Москві і Волґодонську. Не він убивав незалежних журналістів і кидав за ґрати опозиціонерів. Не Путін сидів у танку під час нападу Росії на Грузію.

В сучасній Росії є політичні в'язні. Люди, котрі відважилися сказати бодай слово проти системи, сидять за ґратами. Деякі вже вдруге, як от публіцист Борис Стомахін, який не побув на волі й року, а тепер знову в тюрмі, і знов тільки за критичні слова. В Росії далі зберігається каральна психіятрія часів СРСР, правозахника Євгена Новожилова намагаються виставити божевільним. То хто ж чинить все це? Невже Путін особисто? Ні! Це чинить російський народ, до якого Ви, пане МакКейн, звертаєтеся. Ви, мабуть, чули вислів „загадкова російська душа". Так ось загадковість російської душі полягає в тому, що це душа раба. З рабами неможливо говорити мовою вільної людини, вони не розуміють цієї мови. А свободу раби розуміють, як всевсодозволеність і безкарність за будь-який злочин.

Путін добре знає, з ким має справу, і грає за їхніми правилами. Він – органічна частка цього народу.

Пане Мак-Кейн, я усвідомлюю, що збагнути все це людині, котра ніколи не жила в СРСР, дуже тяжко. Але я прошу Вас, спробуйте прийняти ці мої слова на віру, тоді картина російської поведінки складеться перед Вами, як пазл. Стануть зрозумілими нелогічні, на перший погляд, вчинки російських політиків і Путіна зокрема. Рональд Рейґен, котрого я вважаю великим політиком XX ст., збагнув це й відтак дуже легко зміг переламати хребет Імперії Зла.

Кожен народ заслуговує свого уряду.

Я народився і жив в СРСР, відтак у Росії до 39 років. Зрозумівши, що мене оточує, я втік звідти разом з родиною. За кожне своє слово я готовий відповідати перед присягою.

З щирою повагою до Вас –

Антон Петушков, політвтікач, Польща

Журналові „Українка...

(Закінчення зі стор. 9)

зацій – Генеральної Федерації Жіночих Клюбів, Інтернаціональної Ради Жінок, мала своє представництво в ООН. Ми також були членами Світового Руху Матерів з осідком в Парижі. Олена Процюк була обрана заступницею голови цього руху і з тієї позиції була його представницею в ООН. Дійсним членом ООН СФУЖО стала у 1992 році, першою з усіх українських організацій.

Оскільки виникла потреба англомовного матеріялу про нас, нашу працю, долю України, її проблеми, то ч. 4 1973 року мало назву „Ukrainian Woman in the World". Значить – ми цього року відзначаємо також 40-ліття англомовного журналу. Відтоді щорічно появлялося „Ukrainian Woman in the World" як п'яте число, як додаток до українського квартальника. Так було до ч. 29 2002 року.

Першою редакторкою англомовного журналу була Ганна Мазуренко, яка 14 років тісно співпрацювала з Екзекутивою, подавала вістки про нашу працю, ситуацію в Україні, Голодомор, Чорнобиль, ув'язнених жінок в Україні. Після її резиґнації обов'язки перебрала Віра Маланчій, яка старанно віддзеркалювала події в країні і світі та інформувала про сучасність і минуле чужомовного читача. Дякуючи англомовному журналові, нас у світі знали. На державній конференції ООН в Пекіні 1995 року нас повідомлено, що я у списку промовців у справі Чорнобиля, про який ми тоді мали свою і дуже чисельно відвідувану сесію. Прийшовши на форум, ми побачили, що СФУЖО зі списка викреслена. Хтось впливовий не хотів чути нашої української правди.

Чи потрібна „Українка в світі"? Так, це бездискусійне. Це документ, який залишається для майбутнього покоління. Для прикладу: в Києві минулого року появилася велика книга „Рух опору в Україні. Енциклопедичний довідник" – про те, хто і як протестував проти переслідувань в Україні. Там знаходимо статтю про діяльність СФУЖО, яку автор міг написати, тільки маючи в руках наш двомовний журнал. „Українку в світі" згадано у статті 13 разів, а „Ukrainian Woman in the World" три рази. Без документальних статтей в журналі це тяжко було б зробити.

В журналі знаходимо статті про участь наших представниць в міжнародних конференціях в Гельсінкі, Парижі, Пекіні, Вашінґтоні, Теграні, Найробі і.т.д.; про Літературний конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек і вислідии конкурсів.

За часів мого головування з СФУЖО чулися пропозиції з західньої Канади, щоб в українському журналі вміщувати й англомовні матеріяли. Після певних дисусій вирішили, що це було б неправильно щодо наших читачок в Арґентині, Бразилії, Франції, Німеччині й інших державах. На Конґресі в 1997 році ми влаштували круглий стіл і попросили делеґаток почати свої промови їхніми державними мовами: німецькій, еспанській та французькій. На залі зчинився крик: „Не розуміємо! Говоріть по-українськи!". Модератор Ніна Строката-Караванська сказала тоді в заключному слові: „Значить, єдина мова, яка нас об'єднує у всіх країнах світу, – це мова українська!".

Щоб передплатники мали довір'я до журналу, він мусить виходити реґулярно. Однак, це залежить від багатьох зацікавлених чинників – від екзекутиви, від редакційної колеґії, від нас читачів і приятелів СФУЖО, від кількости передплатників. Чим більше їх буде, тим легше журнал зможе виходити вчасно.

Віримо, що квартальник „Українка в світі" залишиться і на далі україномовною „українкою", буде нашим мостом поміж усіми посестрами у світі і Україні.

Торонто

Світлій пам’яті Валентини Гурської

З далекої американської Флориди надійшла сумна звістка – 6 вересня 2013 року у Кейп-Корелі відійшла у вічність, на 87-му році життя, наша добра знайома Валентина Гурська, справжня патріотка України.

Цю шляхетну симпатичну жінку ми знали майже півтора десятиліття. Близько познайомитися з нею пощастило ще 1998 року, коли вона на запрошення Фундації ім. Давида Бурлюка перебувала в Україні, зокрема на Сумщині, батьківщині її чоловіка.

Св. п. Валентина Гурська

Валентина Андріївна Гурська (Шкільна) народилася 21 квітня 1926 року у місті Майкоп, столиці Республіки Адигея на Кубані, в українській родині Андрія та Тетяни Шкільних-Калиниченків. Сім’я була змушена виїхати з рідної Полтавщини, щоб уникнути репресій з боку більшовицької влади за службу батька в армії Української Народної Республіки у роки визвольних змагань.

У Майкопі Валентина навчалася у середній школі, але навчання перервала Друга світова війна, під час якої родина була вивезена на роботу до Австрії. Після війни опинилися у таборі для переміщених осіб у Зальцбурґу, а в 1949 році переїхали до Америки, де осіли на постійне життя у штаті Пенсильванія. Тут В. Шкільна деякий час працювала у лікарні, пройшовши перед тим медичні курси, а потім вступила до Бакнелівського університету у Луїсбурґу, який закінчила бакалавреатом з біології. Згодом працювала у відділі мікробіологічних досліджень Брістольської ляборaторії у місті Сиракузи, штат Ню-Йорк.

За словами рідних, небіжчиця у молоді роки займалася гімнастикою, бігом на короткі дистанції, пішим туризмом у горах, була пристрасною вболівальницею баскетбольної та футбольної команд Сиракузького університету.

У 1950-их роках брала участь у створенні вакцини проти поліомієліту під орудою науковців Йонаса Салька та Альберта Брюса Сабіна, була автором низки наукових статтей.

15 листопада 1953 року В. Шкільна одружилася з вченим-мовознавцем та педагогом Яковом Гурським, уродженцем села Жолдаки Конотопського району на Сумщині. У них народилося дві доньки – Олександра (Леся) та Тетяна (Таня). О. Гурська нині працює як незалежний журналіст в Елікот-Ситі (Мериленд). Одружена з економістом Еріком Ларсоном. Вони мають доньок Софію та Еву. Тетяна працює професором англійської мови для чужинців у Кейп-Кореді, а її чоловік Джон Рендел – гідрологом.

Дуже багато сил та В. Гурська витрачала на доброчинну діяльність, зокрема допомагала учням-сиротам Сумської та Конотопської шкіл-інтернатів, Гутянській сільській школі, Сумській обласній науковій бібліотеці, відділенню української мови Сумського державного педагогічного університету. Щедро офірувала на доброчинну програму „Комітету допомоги українським сиротам та дітям без батьківської опіки“, який очолює нблагодійник з Сан-Дієго (Каліфорнія) Джон Карк, її колишній однокласник.

Багато допомага В. Гурська Українській школі-гімназії у Сімферополі.

Проф. Я. Гурський залишив по собі велику і цінну бібліотеку, книги якої Валентина Андріївна пересилала до Національного університету „Острозька академія“, що на Рівненщині.

В. Гурська Андріївна брала активну участь у житті української громади у Сиракузах, була парафіянкою місцевої Української православної церкви св. Луки.

Чин похорону св. п. В. Гурської відбувся 14 вересня 2013 року на українському цвинтарі у Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Вічна пам’ять цій добрій людині, щирій українській патріотці!

Олександер Капітоненко,
голова Фундації
ім. Давида Бурлюка
Суми, Україна

У сумну річницю відходу св. п. Мирослава Болюха

У серпні 2012 року, в австралійському місті Мельборні, я провів в останню путь Мирослава Болюха – мого старшого друга, вірного сина України, уродженця тернопільської землі.

Я довго просиджувавнад його листами та спогадами та й думав: чи могла б ця людина прожити легше й простіше, не думати про Україну, про народ? Відповідь сама линула з його спогадів та листів. Це було листування пана Мирослава з визначними діячами українського визвольного руху Миколою Лебедем, Дарією Ребет, Мирославом Прокопом, Анатолем Камінським, Євгеном Стаховим, Миколою Галевим, Романом Борковським, Степаном Проциком, Романом Павлишиним та іншими.

У 2004 році, у видавництві „Гадяч“ на Полтавщині побачила світ книга споминів М. Болюха „Оглянувшись в минуле“, як своєрідний підсумок його жертовного змагу за волю України.

Народжений у Кутківцях, в родині видатного українського політичного діяча Василя Болюха, він працював у багатьох ділянках українського громадсько-політичного життя як кооперативний діяч, засновував українські кредитові спілки й будівельні кооперативи в Австралії, організовував фонди на видання „Енциклопедії Українознавства“, був меценатом Українського Народного Дому, успішним видавцем, редактором та журналістом, членом Наукового Товариства ім. Шевченка, головою Союзу українських організацій Австралії та заступником голови Української світової кооперативної ради, заступником президента Світового Конґресу Вільних Українців, очолював Комітет оборони національних і людських прав в Україні, Фонд допомоги України.

М. Болюх був удостоєний Ордену Австралії за свою працю для добра української спільноти та розвиток українського кооперативного руху.

Св. п. Мирослав Болюх

М. Болюх рано втратив свого єдиного сина, але виявив силу духу й продовжив свою працю на благо батьківщини, України.

Федір Зубанич писав 1993 року в свої статті „Позичений континент“, поміщеній в часописі „Вітчизна“, про М, Болюха: „Хто тепер скаже, скільки вмерло в нього мрій і сподівань, коли 16-річним юнаком він втік від польської тюрми у Відень студіювати аґрономію, відтак науки у технологічному інституті, аби вернутись на рідну Тернопільщину і віддати у ділі землякам свою науку, а мусив було із усією родиною – батьком, матір’ю й дружиною їхати аж на край світу, де Україною й не пахло? Батько, посол польського парламенту, ледве влаштувався на фабриці вичинювати овечі шкури. І мати – на фабрику. І дружина – на ткацьку. І він – на фабриці скла. Говорили про них, що поміняли батьківщину на солодкі медівники, модерні авто, багатоповерхові будинки, що в них нічого в душі не залишилося людяного, дорогого, святого? А вони із тої купки зароблених монет, що легко розсипалися – на їжу, вдягачку, плату за навчання дітей, за майбутнє помешкання, чи не половину виділяли на народні доми, на церкви, на свої школи. А вихідними днями самі ставали майстрами побіля риштувань“.

І ось вже рік немає М. Болюха. Але я не забув, я низько вклоняюсь світлій пам’яті відданого та щирого сина України.

Олександер Панченко,
Лохвиця, Полтавська область

Ділимося сумною вісткою,
що 1 листопада 2013 р.Б. відійшов у вічність наш
Батько, Дідо та Вуйко

св. п.

Володимир Теофіл Древницький

Народився 21 червня 1923 р.Б. в Тернополі, Україна.

Вічна Йому пам’ять!

Дочка Зірка Санишин з родиною

---

17 січня 2013 року
відійшла у вічність в Торонто, Канада,

св. п.

Ірена А. Мигаль
з дому Будз

В цю першу річницю відходу у вічність згадуємо її як чудову людину. Ірена з донькою Ромою духовно завжди з нами, завжди наглядає за своїми...

дітьми – Лярисою, Наталкою з чоловіком Джаном та Андрієм
з’ятєм – Іваном
внуками – Танею з чоловіком Міреком, Талею з чоловіком Тимком, Юліяном, Івасиком, Диланом та Іною
правнуком – Адамом
шваґром – Орестом

„Нам бракуватиме Тебе. До зустрічі!“

Вічная пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що 3 січня 2014 року
відійшла у вчність
лікар -дентист

св. п.

ДАРІЯ МИНДЮК
нар. РОЖАНКОВСЬКА

Покійна була постійним організатором - словом і ділом - у відродженні Української Греко-Католицької Церкви в Україні.

Панахида була відправлена в п’ятницю, 10 січня 2014 року в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Ню-Джерзі.

Похорон відбувся в суботу, 11 січня, з похоронного заведення на Український цвинтар св. Андрія в Савт Баунд-Бруку, Ню-Джерзі, де спочила біля свого чоловіка, св. п. д-ра Ярослава Миндюка.

У смутку залишилися:

донька - Христя Миндюк-Бриндзя,
з’ять - Тарас Бриндзя,
внуки - Олекса, Юрій та Олег Бриндзі,
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Европі та Україні

Вічна Їй пам’ять!

Пожертви в пам’ять Покійної можна складати на:

- Патріярший Собор Воскресіння Христового в Києві
  http://kyivsobor.ugcc.org.ua/?page_id=37
  (просимо війти на веб-сторінку по вказівки як скласти пожертви в Гривнях, Евро, Канадських долярах, Американських долярах або Англійських фунтах)
- Ukrainian Catholic Education Foundation
  2247 W. Chicago Avenue, Chicago, IL 60622
  Phone: 773-235-8462; Fax: 773-235-8464; E-mail: ucef@ucef.org
- Ukrainian Catholic Education Foundation
  263 Bering Avenue, Toronto, ON, M8Z 3A5 Canada
  Phone: 416-239-2495; Toll free (in Canada): 866-871-8007
  Fax: 416-239-2496; E-mail: ucef@ucef.ca
- The Ukrainian Museum (in New York)
  222 E 6th St, New York, NY 10003
  Phone:(212) 228-0110
  http://www.ukrainianmuseum.org/support.html

Ділимося сумною вісткою, що в п’ятницю, 20 вересня 2013 року, відійшла у вічність в Гонолюлю, Гаваї, наша улюблена мамаі , бабця та прабабця

св. п.

Марія Сайкевич-Кодельська

Народжена 6 січня 1922 року в селі Бялобжеґі, недалеко Замостя, Польща. Марія була молодшою дочкою Анни і Михайла Шомберів. Вчилася в гімназії в Замості. У 1944 році переїхала в Гражи, Австрія, і одружилася з Віктором Сайкевичем, доктором медичних наук. Разом еміґрували в Ню-Джерзі в 1950 році, а у 1956 році переїхали в околиці Чикаґо. Марія брала активно працювала в українській громаді в Чикаґо. Була членом Союзу Українок Америки та головою одного із відділів, вчила в Українській суботній школі в південному Чикаго, та допомагала при Українській каролицькій церкві свв. Володимира і Ольги.

Після смерти чоловіка Віктора, знову вийшла заміж за вдівця д-ра Ігоря Кодельського та у 1981 році переїхала до Каїкуа, Гаваї. До кінця життя Марія била віддана своїй родині, щедро жертвувала на різні благодійні цілі, та допомагала в прводславній церкві св. Костянтина в Гонолюлю.

Залишилися у смуику в США: дочка Ірена Сайкевич, внучка Наталія Рейтман-Вайт, правнук Роган Рейтман, внук Люсєн Сайкевичн, син Ореста, зі своїми родинами. В Україні - племінник Ірік та племінниця Мирослава з родиною.

Марія мала численних друзів на Гаваях і на материку. Була дуже любляща всіми. Її буде дуже не вистачати.

Вічна Їй любов і пам’ять!

З глибоким жалем повідомляємо побратимів, приятелів, знайомих та українську громаду, що 31 грудня 2013 року упокоївся на 87-му році Його трудолюбного життя наш найдорожчий і улюблений Чоловік, Батько і Дідусь

св. п.

ПЕТРО КОНДРАТ

народжений 25 березня 1926 року в селі Петрилові, Івано-Франківська область, Галичина.

Похоронні відправи відбулися в суботу, 11 січня 2014 року, в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз-Парку, Пенсильвенія, і на дивізійному кладовищі св. Марії у Факс-Чейсі.

У глибокому смутку залишилися:

дружина - Марія (Міка)
син - Олег Богдан
донька - Оксана Марія Федик з чоловіком Ігорем
внуки - Наталка, Петро та Ірена Кондрат
- Стефан і Микола Федик
шваґер - Мирон з родиною в Україні
брат дружини - Александер Федорків з родиною
ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Йому пам’ять!

Михайло Шашкевич
(листопад 1922 - січень 1994 р.р.)

Тату,

Минуло 20 років відколи ми мусіли попрощатися. Кожного дня згадуємо твою любов та відданість родині, друзям та всім, кого життя ти доторкнувся.

Ти був би гордий бачити як твоя доброта, особистість та любов до життя живить в серцях та умах твоїх внуків. Було сказано: “Час лікує всі рани”. Я не згоден. Рани залишаються. Час і розум лише покривають їх рубцем тканини і зменшують біль, який ніколи не відходить.

Спочивай у вічному мирі.

Твій син,
Богдан